

CURIERUL ADVENTIST

IANUARIE 2022: EL MERGE ÎNAINTEA VOASTRĂ + A CÂȘTIGA
SAU A PIERDE + LEGĂTURA DINTRE JUDECATĂ DE CERCETARE
ȘI SABAT + OSPITALITATEA EUHARISTICĂ + SĂNĂTATEA ȘI
SPIRITUALITATEA + „FAKE NEWS” – O PERSPECTIVĂ BIBLICĂ +
AFARĂ DIN ORAȘE + SCANDALUL 666 + BUCURIA ÎNCERCĂRII

REVISTĂ LUNARĂ DE INFORMAȚII ȘI INSPIRAȚIE PENTRU AȘTEPTĂTORII REVENIRII DOMNULUI HRISTOS

Hai să fim prieteni!

„Iată, Eu vin curând...”

Misiunea noastră este să-L înălțăm pe Domnul Isus Hristos prin prezentarea de experiențe ale dragostei Lui nemărginite, de articole și știri, ajutându-L astfel pe cititor să-L cunoască mai bine pe Mântuitorul și să aibă o speranță vie în apropiata Lui revenire.

Pentru copilașii de 0-2 ani, cărți cartonate cu texte de **Geanina Constantin și Florin Bică** și cu ilustrații de **Mihaela-Bianca Anton și Teodora Oprea**.

Dumnezeu ne-a oferit ochi, mâini, picioare și multe alte daruri extraordinare. Le descoperim pe toate în paginile cărții și învățăm că putem să le folosim creativ în fiecare zi.

Isus este alături de toți membrii familiei în fiecare zi. Chiar și alături de cel mai mic dintre ei! Află unde îi întâlnește Isus și descoperă o mulțime de obiecte folosite de mama, de tata și de ceilalți!

Ce de cadouri a primit Mihnea! Toate sunt minunate. Cu ocazia aceasta, Mihnea învață un cuvânt important – mulțumesc. Descoperă, alături de el, mai multe obiecte interesante și culorile lor!

Noe a construit o arcă uriașă. Deodată, încep să se audă tot felul de sunete. „Ce se aude?” întreabă Noe. Vin pasagerii! Descoperă cine sunt aceștia și sunetele interesante scoase de ei!

EL MERGE ÎNAINTEA VOASTRĂ

Acum, la început de an, doresc să reamintesc următoare afirmație a Scripturii: „El merge înaintea voastră” (Matei 28:7). Cum pot aceste cuvinte să lumineze anul 2022 și întreaga noastră viață?

Mai întâi de toate, înțelegem din această expresie că, pentru cel credincios, *scopul este stabilit*. Textul complet spune: „Merge înaintea voastră în Galileea.” Este atât de bine să știm că în anul care urmează nu trebuie să trăim alegându-ne singuri ținte ce se pot dovedi iluzorii, să tot căutăm încotro să apucăm, ce scopuri să ne stabilim, ci trebuie doar să privim la Scriptură, unde scopul este stabilit cu claritate: „Iată că El merge înaintea voastră în Galileea; acolo Îl veți vedea.” Acest lucru înseamnă că cel credincios are în viață un scop mai înalt decât orice altceva – acela de a-L vedea pe Dumnezeu. Aceasta este ținta căutărilor și așteptărilor lui, dorul lui de fiecare zi.

În al doilea rând, Scriptura ne arată că, pentru cel credincios, nu doar scopul este stabilit, ci și *direcția*. Scopul este posibil să îl înțelegem ulterior, însă direcția trebuie să o vedem acum. Femeile n-au plecat spre mormânt, ci de la mormânt. Au primit o putere nouă de viață, iar descurajarea a fost înlocuită cu speranță. Au primit o încurajare, o descoperire care le-a schimbat viața și direcția. Îți schimbă oare direcția vieții afirmația: „Iată că El merge înaintea ta”? Încotro vei merge? Încotro vei alerga în acest an nou?

Dacă Isus merge înaintea noastră, *vom parcurge un drum bătătorit*. Vom merge pe un drum pe care a mai mers Cineva înaintea noastră. Avem un Dumnezeu care a mers întotdeauna înaintea copiilor Săi. Domnul a fost înaintea israeliților în pustie ziua într-un stâlp de nor, iar noaptea, într-un stâlp de foc. „Moise a zis Domnului: «Dacă nu mergi Tu Însuși cu noi, nu ne lasă să plecăm de aici.»” Cu alte cuvinte: „Mai degrabă rămânem aici. Nu ne strângem corturile și nu ne pregătim familiile de plecare.” Este un lucru extraordinar faptul că Domnul va merge înaintea noastră.

Un alt aspect important: această *promisiune este la plural*. Îngerul nu spune: „Voi merge înaintea ta”, ci el spune: „Voi merge înaintea voastră”; „mergeți”; „spuneți”; „Îl veți vedea”. Expresiile sunt la plural. Mesajul este următorul: Când Îl urmăm pe Isus Hristos, nu trebuie să fim singuri, ci mergem alături de frații noștri de credință. Ei sunt familia noastră spirituală din biserică. Este un privilegiu deosebit să fim parte a familiei lui Dumnezeu. Este o minune faptul că și în anul 2022 putem fi împreună cu frații noștri de credință.

Să nu ne temem că drumul va fi greu, ci să ne încredem cu toată inima în făgăduința primită. Isus nu le-a promis copiilor Săi că *drumul vieții va fi ușor*, ci ne promite că merge înaintea noastră. Ne dorim ca Domnul să ne ferească de drumurile grele, să nu îngăduie să mergem pe un drum plin de probleme sau dificultăți. Dar noi nu trebuie să fim frământați de cât de dificil va fi drumul, ci mai degrabă să spunem: „Doamne, Te rugăm să mergi înaintea noastră pe cărările vieții!” Isus a parcurs drumul înaintea noastră. Este posibil ca unora să le fie teamă de bătrânețe, de boală sau de moarte, însă Isus cunoaște durerea, suferința și moartea, căci le-a experimentat personal. S-a ridicat la cer și ne-a promis: „Eu Mă duc să vă pregătesc un loc. Și, după ce Mă voi duce și vă voi pregăti un loc, Mă voi întoarce și vă voi lua cu Mine, ca, acolo unde sunt Eu, să fiți și voi.” Acesta este scopul final. Când, în Împărăția lui Dumnezeu, frații de credință sau chiar îngerii ne vor întreba: „Cum ai ajuns tu aici?”, vom răspunde: „Am ajuns aici deoarece Isus a mers înaintea mea, iar eu, prin puterea Duhului Sfânt, am călcat pe urmele Lui.” ■

Balla Lorand, directorul Departamentelor Publicații și Grupuri Etnice, Uniunea de Conferințe

CUPRINS

3 Editorial

Balla Lorand

El merge înaintea voastră

4 Spiritual

Ștefan Radu

A câștiga sau a pierde

6 Doctrină

Emilian Niculescu

Legătura dintre judecata de cercetare și Sabat

8 AMICUS

Cristian Modan, Ruben Sava

Asociația Studenților Adventiști AMiCUS – București

10 Istoria creștinismului

Benone Lupu

Ospitalitatea euharistică

12 Apologie

Dan Constantinescu

Între dualitate și dualism – de la echilibrul creației la lupta contrariilor

14 Sănătate

Oana Sîrbu

Sănătatea și spiritualitatea

17 Opinii

Erwin Kestner

„Fake News” – o perspectivă biblică

22 Reflecții

Daniel Nițulescu

Afară din orașe (I)

26 Teologie

Florin Lăiu

Scandalul 666 (I)

29 La odihnă

30 De la inimă la inimă

Aurel Neațu

Bucuria încercării

31 Pagina copiilor

Alina Chirileanu

Incursiune în lumea Bibliei

A CÂȘTIGA SAU A PIERDE

Apostolul Ioan ne-a lăsat în scris această avertizare: „Păziți-vă bine să nu pierdeți răsplata muncii voastre, ci să primiți o răsplată deplină” (2 Ioan 8). Să nu ne pierdem răsplata muncii noastre. La ce muncă și la ce răsplată se putea referi solul Domnului? Nu putea fi altceva decât ce a zis și Domnul Isus Hristos în Matei 16:25,26: „Pentru că oricine va vrea să-și scape viața o va pierde, dar oricine își va pierde viața pentru Mine o va câștiga. Și ce i-ar folosi unui om să câștige toată lumea, dacă și-ar pierde sufletul? Sau ce ar da un om în schimb pentru sufletul său?”

Este vorba de o pierdere pe care nu ne-o putem permite: pierderea vieții veșnice. Să ne rugăm și să acționăm astfel încât să nu suferim o astfel de pierdere, care ar fi fatală.

„Aceia care vor intra în cetatea lui Dumnezeu vor avea coroanele de aur așezate pe capetele lor. Acea va fi o scenă de bucurie pe care nimeni dintre noi nu-și poate permite să o piardă.” (Ellen G. White, Manuscrisul 31, 1909, citat în *Seventh-day Adventist Bible Commentary*, vol. 7, p. 988)

Dar nu toate pierderile sunt fatale. Învățăm la Școala de Sabat în trimestrul al patrulea despre educație și înțelegem că Biblia este în fond o carte de educație. De educație dumnezeiască, fără care pierim.

Educație. E bine să-i învățăm pe copiii noștri, de la cea mai fragedă vârstă, că în viața aceasta există succese și există înfrângeri, câștiguri și pierderi. Să nu-și închipuie că vor câștiga întotdeauna, că vor avea întotdeauna succes. Dacă vor crește cu această iluzie, vor suferi

Să știi să pierzi, fără să te agiți, fără să lansezi calomnii, fără să pretinzi pe nedrept, prin nenumărate minciuni și insinuări, că, de fapt, ai câștigat. Să știi să pierzi în mod onorabil și să te porți în mod civilizat cu cel care a câștigat, recunoscându-i succesul și felicitându-l pentru el, ba chiar oferindu-i tot sprijinul dezinteresat, înseamnă creștinism.

dezamăgiri amare, foarte dăunătoare chiar pentru sănătatea lor.

Poți să câștigi sau poți să pierzi. Nu se cere nicio virtute ca să suporti succesul, dar ai nevoie să fii bine educat și bine întemeiat în Cuvântul lui Dumnezeu, să fii om adevărat, ca să fii în stare să suporti înfrângerile. Unul dintre fiii lui Saddam Hussein era desemnat să organizeze activitățile sportive ale Irakului. Când unii sportivi se pregăteau să meargă la Jocurile Olimpice, Hussein Junior i-a zis unuia dintre ei: „În sport poți să câștigi sau poți să pierzi. Dacă vei câștiga, vei fi felicitat și onorat. Dar, dacă vei pierde, nu cumva să te mai întorci în țară!” Acestea erau regulile tiraniei: succesele erau răsplătite sau nu, dar înfrângerile erau pedepsite aspru. Nu e cea mai bună metodă de a-i stimula pe sportivi, pe școlari sau pe oricine altcineva. Răspata pentru succes și lipsa acesteia pentru insucces (sau măcar un premiu de consolare) dau rezultate mult mai bune, și așa se procedează în țările cu adevărat democratice, în societățile civilizate.

Ați înțeles? Să știi să pierzi, fără să te agiți, fără să lansezi calomnii, fără să pretinzi pe nedrept, prin nenumărate minciuni și insinuări, că, de fapt, ai câștigat. Să știi să pierzi în mod onorabil și să te porți în mod civilizat cu cel care a câștigat, recunoscându-i succesul și felicitându-l pentru el, ba chiar oferindu-i tot sprijinul dezinteresat, înseamnă creștinism.

Dar unii nu știu să piardă. Dacă pierd, cu cât se află mai sus, cu atât sunt mai periculoși. Cum facem noi? Am învățat filosofia și disciplina pierderii? Am învățat-o?

Iată ce le-a spus apostolul Pavel unor corinteni nemulțumiți, care se târau unii pe alții pe la tribunale (creștini pe creștini!): „Dar un frate se duce la judecată cu alt frate și încă înaintea necredincioșilor! Chiar faptul că aveți judecăți între voi este un cusur pe care-l aveți. Pentru ce nu suferiți mai bine să fiți nedreptățiți? De ce nu răbdați mai bine paguba?” (1 Corinteni 6:6,7)

De ce nu suferiți să fiți nedreptățiți? De ce nu răbdați mai bine paguba? Și așa zice: Dacă ați pierdut, și e clar că ați pierdut, de ce nu acceptați pierderea, de ce nu răbdați mai bine paguba?

Eu cred că aici este vorba de caracter. Cei formați pentru cer știu să suporte nedreptățile, pierderile, pagubele. Le suportă și nu se plâng. Iată-i pe unii creștini evrei: „Aduceți-vă aminte de zilele de la început, când, după ce ați fost luminați, ați dus o mare luptă de suferințe: pe de o parte erați puși ca priveriști în mijlocul ocărilor și necazurilor și, pe de alta, v-ați făcut părtași cu aceia care aveau aceeași soartă ca și voi. În adevăr, ați avut milă de cei din temniță și ați primit cu bucurie răpirea averilor voastre, ca unii care știți că aveți în ceruri o avuție mai bună, care dăinuie” (Evrei 10:32-34).

Iată-L pe exemplul nostru suprem: „Când era batjocorit, nu răspundea cu batjocuri și, când era chinuit, nu amenința, ci Se supunea dreptului Judecător” (1 Petru 2:23).

Primul care a avut pierderi, și anume pierderi colosale, a fost Dumnezeu. Din cauza răzvrătirii heruvimului Lucifer, El a pierdut o treime din îngeri. Și Îl doare. Nu ni se spune nicăieri că a făcut alții în locul lor. A făcut planul de mântuire pentru pământeni și l-a pus în aplicare când aceștia au căzut; mulți vor fi răscumpărați prin jertfa Mielului lui Dumnezeu și vor lua locul îngerilor căzuți, dar majoritatea covârșitoare a urmașilor lui Adam vor fi pierduți. Aceste pierderi le-a suferit și le suferă Dumnezeu. Dar nu Se frământă: știe și să piardă! Deși Îl doare!!!

Dar noi? Ne întoarcem la educația copiilor, pe care e bine să-i învățăm că în viață vor avea și înfrângeri, respectiv pierderi, și să-i pregătim, prin educație și disciplină, să le înfrunte cu bărbăție.

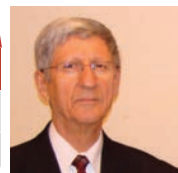
Dar și noi, părinții, avem nevoie de o astfel de educație, în sensul de a le da copiilor noștri exemplul de înțâmpinare onorabilă a înfrângerilor. Pe la începutul anilor 1970, în Târgu Jiu, un tată i-a zis fiicei sale, care avea de dat un examen de corigență: „Dacă pierzi examenul, să nu mai vii acasă!” L-a pierdut și a pierdut-o și el pe ea: îngrozită de ce o așteaptă, a băut otravă și a murit. Am văzut pe stradă procesiunea funebră. Oamenii erau indignați. L-am auzit pe unul dintre ei întrebându-l pe altul retoric, cu mânie: „Ce fel de tată e asta, domnule, ca să-și trateze fiica așa?”

Cum ați face dumneavoastră? Eu vă spun cum gândesc: „Fata mea, nu te trece cu firea. Fă tot ce poți, te ajut ca să treci examenul. Dacă nu reușești, aceasta nu e sfârșitul lumii. Și nu ești tu nici prima, nici ultima, nici singura care pierde. Suntem alături de tine, vom lua meditator, mai târziu vei recupera ce ai pierdut. Noi, părinții, te iubim și te vom sprijini oricând. Poți să contezi pe noi.”

Vă place? Păi nu așa este normal? Nu doar să-i învățăm pe copii cum să suporte înfrângerile, cum să se ridice și să meargă mai departe, dar noi înșine să le dovedim că facem așa.

Ai pierdut? Nu ești primul. Nu vei fi nici ultimul. Nu ești singurul. Nu învinui pe nimeni, nu ataca pe nimeni, nu murdări pe nimeni. Fii creștin adevărat și practică o adevărată disciplină de sine creștinească. Asemenea lui Isus. Amin! ■

**LECTIA
ESECRULUI
ȘTEFAN
RADU**

**CA PĂRINȚI, NE
ÎNTOARCEM
LA EDUCAȚIA
COPILOR NOȘTRI,
PE CARE ESTE BINE
SĂ-I ÎNVĂȚĂM CĂ
ÎN VIAȚĂ VOR AVEA
ȘI ÎNFRÂNGERI,
RESPECTIV
PIERDERI, ȘI
SĂ-I PREGĂTIM,
PRIN EDUCAȚIE
ȘI DISCIPLINĂ,
SĂ LE ÎNFRUNTE
CU BĂRBĂȚIE.**

Ștefan Radu, pastor, doctor în teologie

LEGĂTURA DINTRE JUDECATA DE CERCETARE ȘI SABAT

„El zicea cu glas tare: «Temeți-vă de Dumnezeu și dați-I slavă, căci a venit ceasul judecății Lui, și închinați-vă Celui ce a făcut cerul și pământul, marea și izvoarele apelor!» (Apocalipsa 14:7)

Încă de la începuturile mișcării advente, reprezentanții ei au înțeles clar faptul că întreita solie îngerească constituie adevărul prezent pentru ultimul segment al istoriei Pământului, anterior revenirii Domnului Isus, și că lor le revine misiunea sfântă de a o transmite lumii întregi: „Oricărui neam, oricărei seminții, oricărei limbi și oricărui norod” (Apocalipsa 14:6).

Prin „ceasul judecății”, anunțat de prima solie îngerească, adventiștii au înțeles începutul judecății de cercetare în anul 1844, conform profeției din Daniel 8:14. Iar prin finalul acestei solii, somația la închinarea „Celui ce a făcut cerul și pământul, marea și izvoarele apelor”, ei au înțeles referirea la păzirea Sabatului, conform poruncii a patra din Decalog, singura poruncă prin care se specifică modul în care trebuie să comemorăm opera creațiunii divine. Aceste adevăruri au primit un rol prioritar în mesajele rostite și scrise, întreita solie devenind de o valoare emblematică, logoul Bisericii, iar Sabatul a fost inserat în numele ei.

În acest articol vom încerca să arătăm în ce constă legătura dintre judecata finală și păzirea Sabatului.

Utilitatea reiterării închinării la Dumnezeu în calitate de Creator al cerului și al pământului se datorează apariției unei noi conjuncturi istorice caracteristice timpului sfârșitului. Paralel cu interesul apărut în creștinism pentru studiul aprofundat al profețiilor biblice cu privire la evenimentele finale anterioare revenirii Domnului Isus Hristos, în prima parte a secolului al XIX-lea a apărut și a luat avânt teoria evoluționismului, care combate atât creațiunea, cât și existența lui Dumnezeu.

În anul 1802 apare „prima teorie complet formată a evoluției”, elaborată de către omul de știință francez Jean-Baptiste Lamarck. Jean-Baptiste Lamarck este un fiu al Revoluției Franceze, dar nu în plan politic, ci pe planul ideologic al științelor naturale. Revoluția Franceză, sub lozinca celebră: „Libertate, egalitate și fraternitate”, a demolat toate formele de autoritate existente până atunci: pe planul politic – regalitatea; pe planul religios – clerul; pe planul ideologic – Biblia, care a fost arsă în piețele Parisului (împlinind profeția din Apocalipsa 11).

Astfel s-a creat un vid uriaș în privința autorității, care a trebuit să fie umplut cât mai repede cu putință. Pe plan politic a apărut republica, pe plan religios s-a instaurat cultul rațiunii. În vidul ideologic care s-a creat, în urma disprețului față de Biblie, referitor la întrebările existențiale: „De unde venim?”; „Cine suntem?”; „Înco-

tro ne îndreptăm?” era necesară o nouă ideologie, care să substituie adevărul biblic cu privire la creațiune.

Așa cum am amintit, Lamarck este cel care revoluționează explicațiile teoretice din cercurile oamenilor de știință acceptate până atunci. Predominantă era teoria „catastrofismului” (ideea că Pământul a fost distrus din timp în timp prin catastrofe de proporții mari, cutremure, incendii, inundații). Se accepta realitatea potopului biblic. Lamarck este cel care îl atacă pe reprezentantul cel mai de seamă al catastrofismului, omul de știință francez Cuvier, și introduce concepția „actualismului” (un fel de uniformism) în locul „catastrofismului, prin care înțelegea că lumea noastră ar funcționa în conformitate cu fenomenele care ne sunt cunoscute în prezent. În anul 1809, el scria în sensul acesta: „Niciodată nu trebuie să facem să intervină în raționamentele noastre lucruri din afara naturii și cu privire la care ne va fi întotdeauna imposibil să știm ceva în sens pozitiv.”

Fără să-și dea seama, prin teoria sa evoluționistă Jean-Baptiste Lamarck împlinește și confirmă profeția apostolului Petru prin care se anunța sosirea unui astfel de moment și este prezentat ca fiind un semn caracteristic al sfârșitului istoriei lumii noastre. Până atunci, nici creațiunea și nici potopul nu au fost combătute în cercurile oamenilor de știință.

„Înainte de toate, să știți că în zilele din urmă vor veni batjocoritori plini de batjocuri, care vor trăi după poftele lor și vor zice: «Unde este făgăduința venirii Lui? Căci, de când au adormit părinții noștri, toate rămân așa cum erau de la începutul zidirii!» Căci înadins se fac că nu știu că odinioară erau ceruri și un pământ scos prin Cuvântul lui Dumnezeu din apă și cu ajutorul apei și că lumea de atunci a pierit tot prin ele, înecată de apă.” (2 Petru 3:3-6)

Exactitatea profeției este uimitoare în privința caracteristicilor „zilelor din urmă”:

– **Teoria „actualismului”:** Căci, de când au adormit părinții noștri, toate rămân așa cum erau...

– **Combaterea creațiunii:** Căci înadins se fac că nu știu că odinioară erau ceruri și un pământ scos prin Cuvântul lui Dumnezeu...

– **Combaterea existenței potopului biblic:** ... că lumea de atunci a pierit tot prin ele, înecată de apă.

Desigur, nu este unicul semnalment profetic care anunță începutul perioadei finale. La aceasta se adaugă:

– Rana de moarte pe care a primit-o papalitatea prin arestarea lui Pius al VI-lea (1798) de către generalul francez Berthier, din ordinul lui Napoleon.

- Creșterea cunoștinței (Daniel 12).
- Vestirea întregitei solii îngerești, ultima solie de avertizare a lumii.

Jean-Baptiste Lamarck a fost doar precursorul evoluționismului. În 1835, Charles Darwin întreprinde lunga călătorie în Insulele Galapagos. Observațiile sale și cercetările de mai târziu contribuie hotărâtor la faptul că în 1858, alături de Alfred Russel Wallace (despre care se știe că a fost un practicant al spiritismului), publică noua teorie a evoluției, pe care apoi Darwin o explică în detaliu în lucrarea sa *Originea speciilor* (1859). Dacă modificarea poruncii a patra de către Biserica Romano-Catolică (fapt recunoscut oficial) a fost doar un act religios, prin care creștinismul a renunțat la adevărata închinare față de Dumnezeu în calitate de Creator, evoluționismul încearcă să dea lovitură fatală. În numele prestigios al științei, neagă nu doar adevărul creațiunii, pe care îl etichetează ca fiind „mit și legendă”, ci neagă chiar și existența lui Dumnezeu. În spatele acestei teorii s-a aliniat o elită intelectuală, care s-a diversificat și specializat în categorii profesionale ca: biologi, arheologi, geologi. Astfel s-au creat noi ramuri științifice, menite să dovedească veridicitatea teoriei evoluționismului, oferindu-i astfel ateismului un fundament ideologic, care este considerat ca fiind cel mai evident, cel mai solid.

Îată de ce Dumnezeu, în preștiința Lui, a pregătit cu atâta timp mai înainte o solie mondială care să reamintească și să restabilească adevărata închinare la Dumnezeu Creator al cerului și al pământului. Dacă rolul istoric al protestantismului a fost restabilirea închinării în conformitate cu porunca a doua, rolul istoric al adventismului este de a reabilita valabilitatea poruncii a patra din Decalog.

Porunca a patra a Legii morale mai are o caracteristică importantă. Ea este o bază și totodată un test pentru respectarea primelor trei porunci. Cel care acceptă faptul că Dumnezeu este Creatorul cerului și al pământului și faptul că Lui Îi datorează și existența sa, nu va accepta un alt dumnezeu (porunca întâi); nu va înlocui închinarea la Creator cu închinarea la ceva material, produsul creațiunii Sale (porunca a doua) și Îl va respecta în mod cuvenit (porunca a treia).

Citind raportul creațiunii aflăm că odihna de Sabat în ziua a șaptea a săptămânii a avut loc după ce în ziua anterioară Dumnezeu a verificat tot ceea ce crease și a constatat că toate erau foarte bune. Odina primului Sabat nu este doar o odihnă a întreruperii activității, pentru a o continua în următoarea zi, ci este odihna după o lucrare completă, terminată în mod desăvârșit. Așadar, Sabatul este un fel de șampilă CTC (controlul tehnic al calității) așezat de Dumnezeu pe tot ceea ce a creat. De aici rezultă o altă conexiune între judecata divină și Sabat. Judecata finală verifică în mod indirect dacă lucrarea de re-creare în cei credincioși s-a înfăptuit pe deplin sau nu. Verdictul final care se aplică tuturor este:

„Cine este nedrept să fie nedrept și mai departe; cine este întinat să se întineze și mai departe; cine este fără prihană să trăiască și mai departe fără prihană. și cine este sfânt să se sfințească și mai departe!” (Apocalipsa 22:11)

Evident că un asemenea verdict nu se poate aplica decât celor vii. Numai ei pot continua viețuirea în nelegiuire, respectiv viețuirea în sfințenie. Așa după cum primul Sabat a fost pecetea unei lucrări perfecte și încheiate, la fel și Sabatul este semnul lucrării de sfințire a omului de către Dumnezeu (Ezechiel 20:12,20). Aceasta este acea odihnă despre care a scris apostolul Pavel în Evrei, odihnă în care Iosua nu a putut conduce poporul Israel și nici un om nu ar fi fost în stare s-o facă. De asemenea, apostolul ne îndeamnă să intrăm în această odihnă, odihna lucrării terminate în mod deplin și desăvârșit.

**RECUNOASTEREA
CREATORULUI
EMILIAN
NICULESCU**

„Fiindcă cine intră în odihna Lui se odihnește și el de lucrările lui, cum S-a odihnit Dumnezeu de lucrările Sale. Să ne grăbim, dar, să intrăm în odihna aceasta, pentru ca nimeni să nu cadă în aceeași pildă de neascultare.” (Evrei 4 :10,11)

Tocmai de aceea în timpul judecății celor vii are loc lucrarea de sigilare. Iar semnul sigiliului lui Dumnezeu este Sabatul, pe care îl primesc cei declarați a fi neprihăniți în urma judecății finale, cei în viața cărora lucrarea sfințirii s-a încheiat. Ei nu mai au păcate pentru care trebuie să-și ceară iertare, nu mai au păcate de învins. Ei au intrat în odihna mântuirii.

NOTĂ: Alfred Russel Wallace

Alfred Russel Wallace a fost unul dintre cei mai compleți biologi din lume. El i-a trimis lui Charles Darwin, autorul teoriei evoluției, o copie a propriei teorii legate de selecția naturală, în 1858, înainte ca Darwin să publice teoria sa. Se crede că Darwin nici nu ar fi înțeles anumite concepte, precum evoluție divergentă, până când Wallace nu i le-ar fi explicat în detaliu. Wallace era însă interesat și de un domeniu ce nu ținea de știință. Mai exact, de practicarea ședințelor de spiritism, despre care credea că îi permit să comunice cu fantome, o mare parte din timpul petrecut cu experiențe paranormale implicând privitul ectoplasmei – o substanță despre care spiritiștii cred că face legătura între lumea fizică și cea spirituală. Mai mult, Wallace a susținut, la un moment dat, că acele comunicări cu spiritele au inspirat o mare parte din munca lui științifică. Metodele științifice erau și ele importante, dar biologul vorbea rar despre ele.

(SECRETELE ISTORIEI: „Oameni de știință care au crezut lucruri fără vreun fundament științific.” – Publicat: 27 octombrie 2013) ■

Emilian Niculescu, pastor pensionar

ASOCIAȚIA STUDENȚILOR ADVENTIȘTI AMiCUS – BUCUREȘTI

Ce îi aduce împreună pe studenții adventiști din capitală?

Filiala din București a Asociației AMiCUS le oferă studenților cadrul propice pentru a se dezvolta din punct de vedere social, intelectual și spiritual. Deși generațiile se schimbă la câțiva ani, fiecare generație de tineri beneficiază de experiența celor dinainte pentru a plănuie proiecte, activități și programe creative. Astfel, studenții adventiști din București continuă să influențeze în bine contextul academic în care studiază, să aducă schimbare în societate și, desigur, să lege prietenii.

Mottoul asociației: „Hai să fim prieteni!”

Studenții se întâlnesc în fiecare vineri seară pentru capela care îmbină cântecul cu prezentările biblice și momentele de interacțiune. Nelipsit este de trei ani concursul biblic care îi provoacă pe tineri să studieze Scriptura în fiecare săptămână, oferindu-le celor perseverenți premii motivante. În fiecare miercuri, „Atelierul de Rugăciune” creează un cadru prietenos pentru discuții spirituale, rugăciune, cântec, alături de o gustare și un ceai. În serile de marți se succedă întâlniri cu experți din diferite domenii, seri de jocuri, seri de discurs public sau proiecte sociale. De câteva ori pe an, excursiile, taberele și diversele ieșiri îi îmbogățesc pe studenți cu experiențe și prietenii de durată. Nu sunt puține nici proiectele de amploare ale asociației. De exemplu, „Picătura de viață” a reușit să încurajeze sute de oameni să

doneze sânge de mai multe ori pe an și, astfel, a salvat sute de vieți. De fapt, ultima ediție, cea de-a IX-a, tocmai s-a încheiat în luna noiembrie. Între timp, modelul a fost adoptat de alte opt filiale AMiCUS din România și din Republica Moldova. Orice student este bine-venit la întâlnirile AMiCUS București, așa cum spune și motto-ul asociației: „Hai să fim prieteni!”

Mesajul capelanilor

Studenții de la AMiCUS București se aseamănă din multe puncte de vedere cu cei patru studenți din Babilon, despre care citim în cartea Daniel. Ca și ei, tinerii care vin la întâlnirile AMiCUS studiază într-un Babilon modern, o capitală a valorilor îndoielnice și a ispitelor frumos ambalate. Tot la fel ca ei, studenții din București sunt departe de casă și de cei dragi și, de aceea, au nevoie să fie împreună cu cei care simt și cred la fel. Atunci când se întâlnesc, studenții bucureșteni se simt ca într-o familie lărgită. Diversele întâlniri și proiecte AMiCUS sunt ocazii în care fiecare poate găsi idei și modalități practice de a se implica în slujirea altora. Studiază, se roagă și lucrează împreună. Iar dacă sunt îngrijorați și temători, se încurajează și se întăresc unii pe alții în credință. AMiCUS București este un altfel de acasă! ■

Cristian Modan,
capelan AMiCUS
București

Precum cei doisprezece tineri ucenici ai lui Isus, studenții din AMiCUS au bucuria, în timp ce învață și se pregătesc pentru misiunea primită, să se întâlnească unii pe alții, rămânând aproape de Hristos într-un context propice pentru a experimenta și a crește împreună. Pentru fiecare dintre ucenici, perioada instruirii lângă Isus a însemnat ceva diferit. Tot astfel, în viața fiecărui tânăr, perioada studenției lasă o amprentă diferită. Dorința noastră pentru fiecare dintre ei este ca la finalul studenției să poarte în viață echipați să îndeplinească cu dragoste și credincioșie nu doar pro-

fesia – fie ea de medic sau cercetător, arhitect sau inginer, jurist sau jurnalist, economist sau profesor –, ci să își asume ca, oriunde îi va conduce Dumnezeu, să poarte cu ei Trimiterea încredințată lor, la fel ca ucenicilor: „Duceți-vă și faceți ucenici din toate neamurile”, păstrând în inimă, de asemenea, și promisiunea Domnului: „Și iată că Eu sunt cu voi în toate zilele, până la sfârșitul veacului. Amin!” ■

Ruben Sava,
capelan AMiCUS
București

OSPITALITATEA EUHARISTICĂ

Zilele acestea, Federația Bisericilor Evanghelice din Italia a lansat un sondaj cu privire la posibilitatea de a organiza o Sfânta Cină interconfesională. Au răspuns preoți, pastori, diaconi, călugări, laici, profesori din diferite religii, exprimându-și opiniile. Tot mai multe persoane se declară favorabile unui astfel de eveniment. În practică este vorba de o împărtășanie deschisă, ecumenică, organizată de mai multe confesiuni, dându-le posibilitatea de a participa tuturor celor care vor, indiferent de religie.

Ideea s-a născut în anul 1999, când preotul din Sant Angelo Scalo, don Vitaliano, și pastorul metodist Antoniu Squitieri au celebrat împreună slujba din Miercurea Mare. Slujba s-a încheiat, așa după cum este ritualul în Biserica Catolică, cu împărtășania. Pastorul a ținut predica, în timp ce preotul a rostit rugăciunea de binecuvântare pentru pâine și vin. Evenimentul a stârnit multă vâlvă, s-a scris despre el în presa națională și chiar au avut loc discuții serioase. În scurt timp, opinia publică s-a schimbat, membrii Bisericilor Metodiste și Valdenze s-au arătat tot mai disponibili, ajungând, prin vocea profesorului de teologie valdenz Paul Ricca, să devină promotorii conceptului de împărtășanie comunitară. Conceptul s-a extins la diferite comunități protestante și catolice, devenind un subiect important de discuție.

Pentru mulți creștini viitorul creștinismului este unitatea religioasă: „Acum, spune enciclica *Ut unum sint*, ne putem întreba cât drum ne separă de acea zi binecuvântată în care va fi realizată plinătatea unității credinței și în care vom putea celebra în plină armonie sfânta Euharistie a Domnului...” (III, 77). Semnul unirii este duminica.

Încercările tot mai insistente din partea anumitor biserici, instituții și asociații de a promova ziua duminicii sunt evidente. Cu mai bine de 150 de ani înainte, Ellen G. White prezenta această situație, arătând câtă importanță va fi dată acestei zile. „Duminica, participarea la euharistie, are o importanță specială... ziua de odihnă în centrul căreia este euharistia împrăștie lumină peste întreaga săptămână și ne încurajează să ne îngrijim de natură și de cei în nevoie.” (Enciclica *Laodato si*, 237)

Deși duminica este fundamentală, după cum vedem există cel puțin un alt element care va defini viitorul ecumenismului. Enciclica *Ut unum sint*, încă de pe vremea papei Ioan Paul al II-lea, arată că în scopul realizării unității este necesar „să individualizăm argumentele de studiu pentru a ajunge la deplina unitate: (1) Relația între Sfânta Scriptură și Tradiție; (2) Euharistia, sacramentul Corpului și Sângelui lui Isus; (3) Întreita consacrare pastorală – episcop, prezbiter, diacon; (4) Magisterul Bisericii, încredințat papei și episcopilor în comuniune cu el, văzut ca autoritate în numele lui Isus pentru păstrarea credinței; (5) Fecioa-

ra Maria, mama lui Dumnezeu și icoana Biserici, mamă spirituală care mijlocește pentru ucenicii lui Isus și pentru lumea întreagă.” (III, 79)

În cinci rânduri sunt prezentate elementele fundamentale din Biserica Catolică. *Laodato si* face același lucru și arată că „centrul” este euharistia. Bătălia majoră în perioada următoare se va da în jurul dogmei euharistiei. Împărtășania cu trupul real și sângele real ale Domnului Isus, așa cum este predicată în Biserica Catolică, va fi viitorul dezbaterilor ecumenice. Tendințele tot mai insistente din partea bisericilor protestante de a introduce o împărtășanie interconfesională sunt ocazia de aur pentru a promova această doctrină.

Întrebarea care se ridică imediat este: Putem vorbi de o împărtășanie comună?

Sfânta Cină poate avea loc între biserici a căror teologie este total opusă? Profesorul și preotul Dumitru Stăniloae răspunde clar: nu este posibil. O comuniune euharistică nu poate să existe fără comuniune ecleziastică. Într-un articol dedicat acestui subiect spune: „O comuniune euharistică ar trebui să fie o comuniune deplină; dar ca intercomuniune ea e mai puțin decât comuniunea euharistică deplină și, prin urmare, nu poate fi socotită comuniune euharistică. Căci grupurile care se află sau vor să se afle în intercomuniune euharistică nu se află sau nu se vor afla în comuniune totală, sau adevărată, așa cum se concepe comuniunea euharistică. Poți oare să fii în Hristos pe de o parte unit, pe de alta neunit cu alții? Poți să cugeți în puncte importante altfel

decât alții, aflându-te cu ei în același Hristos? Sau poți să te afli deplin în Hristos cu cei care cugetă în multe privințe altfel decât tine despre El? În ce mai constă comuniunea cu ei în Hristos, odată ce nu ai aceeași cugetare despre El cu cei cu care afirmi că ești în El? Nu afectează cugetarea ta deosebită despre El în puncte importante întreaga ta cugetare despre El? Este imposibil să fii în comuniune, când comuniunea devine mijloc de separare.

Poziția categorică a Bisericii Catolice este un alt element. În *Lumen gentium*, Constituția Dogmatică despre Biserică, se arată că euharistia este punctul culminant al doctrinei și participarea la euharistie este semnul comuniunii cu Biserica (Catolică) (art. 19; 20). Decretul Ecumenic, art. 3, arată „în Sfânta Cină (a bisericilor protestante) se reamintește de moartea și învierea lui Isus, dar lipsește ordinul sacerdotal, și aceasta face nevalabil actul împărtășaniei”. Paolo VI, în *Mysterium Fidei*, arată că persoana sfântă a lui Isus Hristos este reprezentată de preot. „Așadar, prin consacrarea primită, se aseamănă Marelui-Preot și are puterea să acționeze în virtutea și în persoana lui Cristos Însuși.” (...) „Prin intermediul preoților, Isus Se oferă încă exact la fel cum a făcut pe crucea de pe Calvar, oferindu-Se Tatălui ca o victimă bine primită” (partea II, Il Scrizio Eucaristico). În manualul pentru liturgie, *Costituzione sulla Sacra Liturgia, Sacrosanctum Concilium*, se subliniază rolul preotului stabilit de Conciliul din Trent, ca instrumentul folosit de Dumnezeu pentru transformarea pâinii și vinului în corpul real și sângele real ale lui Isus.

Această dogmă este atât de puternică, încât nici enciclica *Ut unum sint*, care este piatra de temelie în mișcare ecumenică, nu mută măcar o literă: conciliul spune că Biserica lui Hristos subzistă în Biserica Catolică, guvernată de succesorul lui Petru și de episcopii în comuniune cu el” (art. 10). Deși recunoaște „că în afara bisericii sunt elemente de sfințire și adevăr care aparțin și bisericilor lui Hristos și împing spre unitatea catolică”, Biserica nu poate face nicio concesie în vederea unității. „Nu se pomenește de modificarea doctrinei, schimbarea semnificației dogmei, de eliminarea cuvintelor esențiale, adaptarea adevărului la gustul epocii, ștergerea articolelor de credință... Unitatea se poate realiza doar într-o adeziune comună la integritatea cuprinsă în credința revelată” (art. 18). „În dialogul ecumenic, continuă Ioan Paul al II-lea, teologii catolici, rămânând fermi la doctrina catolică, vor proceda cu dragoste în explicarea adevărului” (art. 36).

Decretul Unitatis Redintegratio arată că „bisericele de după Reformă nu au ajuns la o unitate deplină cu noi (catolicii), pentru că nu au păstrat misterul euharistic”. De aceea, potrivit *Ut unum sint*, „de la unitatea parțială trebuie să se treacă la unitatea vizibilă, necesară și suficientă, exprimată în mod real, în așa fel încât Bisericile să primească semnul deplin al comuniunii în Biserica Catolică, una, sfântă și apostolică, semn exprimat în celebrarea euharistiei” (art. 78).

Potrivit hotărârilor sinoadelor și documentelor papale, euharistia există doar în prezența preotului care rostește formula de consacrare și a altarului, la baza căruia, de regulă, se află relicvele unui sfânt. Orice altă formă este limitată și neadevărată, drept urmare împărtășania nu va fi negociată, pentru că ar însemna pierderea identității religioase.

În aceste condiții, discuția despre împărtășanie comunitară este inutilă. O comuniune euharistică lipsită de fundamentul unei comuniuni eclesiale nu este altceva decât o comuniune formală. Este, ca să îl cităm din nou pe Stăniloae, „o comuniune euharistică concomitentă cu necomuniunea sau cu o necomuniune conștientă și voită în puncte destul de esențiale ale credinței. Știm mai degrabă în ce constă necomuniunea, în cadrul acestei intercomuniuni, decât în ce constă comuniunea; și nu vedem cum necomuniunea ar putea fi copleșită în oarecare măsură de comuniune, odată ce nu știm în ce constă propriu-zis comuniunea care s-ar realiza prin intercomuniune.”

Pornirea sentimentală și diplomatică tranzacționistă lasă spațiu teologiei catolice care nu cedează niciun milimetru, transformând propunerea care vine din lumea protestantă într-o ocazie de aur pentru promovarea intereselor personale. Dacă ospitalitatea euharistică este mijlocul prin care se impune unitatea, în realitate este argumentul care duce la pierderea identității bisericilor. Ea lovește direct în inima unității, întrucât în euharistie pozițiile diferitelor biserici se anulează reciproc. Negația nu admite afirmația. Singurul ecumenism, în asemenea condiții, este supunerea în fața poziției unei biserici mondiale.

În concluzie dorim să revenim la evenimentul din anul 1999, petrecut în parohia din Sant Angelo Scalo, unde pastorul metodist Antoniu Squitieri a prezentat predica, în stil protestant, în timp ce don Vitaliano a rostit formula latină pentru pâine și vin în stil catolic. După consacrare, don Vitaliano l-a împărtășit pe pastorul Antoniu Squitieri fără să facă gestul reciproc. Este evident că faimoasa împărtășanie comunitară n-a fost altceva decât o împărtășanie catolică, la care pastorul s-a supus cu smerenie. ■

**UNITATE
FORMALĂ
BENONE
LUPU**

**IDEEA DE
ÎMPĂRTĂȘANIE
COMUNITARĂ E
INUTILĂ. O COMUNIUNE
EUHARISTICĂ LIPSITĂ
DE FUNDAMENTUL
COMUNIUNII ECLEZIAS-
TICE NU ESTE ALTCEVA
DECÂT O COMUNIUNE
FORMALĂ.**

Dr. Benoni Lupu, pastor în Italia

ÎN TRE DUALITATE ȘI DUALISM – DE LA ECHILIBRUL CREAȚIEI LA LUPTA CONTRARIILOR

O legendă din folclorul românesc oferă o explicație (fantastică, desigur) a modului în care mustul, făcut de Dumnezeu – nealcool – a fost alterat, devenind o băutură care întunecă mintea oamenilor. Conform acesteia, vinul ar fi luat naștere prin colaborarea dintre Noe și diavol. După potop, Noe a plantat viță-de-vie (vezi Geneza 9:20 și urm.), dar diavolul ar fi turnat la rădăcina plantei sânge de miel, leu, maimuță și de porc. Așa se face că vinul a fost blestemat să transforme comportamentul celor ce-l beau, asemănând-l cu purtarea celor patru animale, pe rând, în funcție de cât de multă băutură consumă.

Am folosit această ilustrație ca un model de pervertire a creației divine, model ce a proliferat, de-a lungul secolelor, atât în filosofia profană, cât și în scrierile religioase.

„La început, Dumnezeu a făcut...”

Raportul creației din primele capitole ale cărții biblice Geneza pune în evidență o serie de elemente-pereche, precum: cerurile și pământul, lumina și întunericul, seara și dimineața, uscatul și mările, iarba și pomii, luminătorii de zi și cei de noapte, bărbatul și femeia. Un exemplu la fel de semnificativ este natura duală a omului: „tărâna pământului” + „suflare de viață” = „suflet viu” (Geneza 2:7).

Aceste ansambluri binare constituie doar o latură a diversității, alături de care vom găsi formațiuni de trei sau mai multe componente: viețuitoarele mării, ale cerului și ale pământului; vitele, târătoarele și fiarele; cele patru brațe ale râului care ieșea din Eden, zilele săptămânii, stelele.

De remarcat caracterul complementar al elementelor ce compun diferitele alcătuirii și lipsa oricăror relații de contradicție sau antagonism. Mai mult, concluzia Creatorului pune toate aceste obiecte sub semnul superlativului absolut de superioritate al adjectivului: „Dumnezeu S-a uitat la tot ce făcuse și iată că erau foarte bune” (Geneza 1:31).

Singura excepție de la unanimitatea desăvârșirii edene este „pomul cunoștinței binelui și răului”, ale cărui fructe sunt interzise consumului primilor doi oameni, sub sancțiunea severă a morții, termen fără îndoială dificil de înțeles într-o societate a perfecțiunii.

„Șarpele ... a zis femeii”

Ei bine, tocmai pornind de la excepția respectivă, Diavolul, întruchipat de șarpe, își construiește discursul amăgitor. Iar amăgirea constă în punerea sub masca unei relații

aparent necontradictorii (cunoaștere teoretică *versus* cunoaștere experimentală) a unei realități antagonice (ascultare *versus* neascultare).

Practic ieșim din sfera dualității benigne și intrăm pe terenul spinos al dualismului, curent filosofic care consideră ca principiu al existenței două substanțe diferite care se neagă reciproc și luptă între ele.

E drept că stilul laconic al textului biblic pare să sugereze că și binomul „bine-rău” sau „viață-moarte” ar face parte din dualitatea specifică actului creației. Mai mult, existența în Eden a pomului cu pricina alimentează ideea potrivit căreia primii oameni aveau să se confrunte mereu cu această dilemă. În realitate, „ei aveau să fie supuși isptirilor lui Satana; dar, dacă aveau să treacă cu bine proba, în final ei aveau să fie așezați în afara puterii lui, bucurându-se veșnic de harul lui Dumnezeu”¹.

Desigur că, în raport cu apariția Pământului, răul, păcatul constituia o realitate anterioară, legată de căderea lui Lucifer. Era însă vorba despre o realitate exterioară, care, pentru primii locuitori ai planetei, era de dorit să rămână la nivelul unui concept teoretic, fără consecințe asupra lor.

În plus, „îngerii le-au dat informațiile pe care le doreau. Le-au mai relatat și istoria tristă a răzvrătirii și căderii lui Satana. Atunci, ei le-au dat informații clare cu privire la faptul că pomul cunoștinței a fost pus în grădină pentru a fi o garanție a ascultării și dragostei lor față de Dumnezeu; că starea înaltă și fericită a îngerilor sfinți avea să fie păstrată cu condiția ascultării; că și ei se aflau în aceeași situație: puteau să asculte de Legea lui Dumnezeu și să fie nespuse de fericiti sau s-o calce și să-și piardă starea înaltă și să fie cufundați într-o disperare fără margini”².

Înțelegem de ce Mântuitorul îl demască pe diavol ca „mîncinos și tatăl minciunii” (Ioan 8:44) – el a susținut un lucru cât se poate de fals, și anume necesitatea coexistenței binelui și răului ca principiu al realității obiective.

Motiv pentru care putem afirma că însăși apariția dualismului este de natură satanică, fiind vorba despre o pervertire a dualității divine, prin intermediul opoziției pe care o aduce neascultarea.

Dualismul – coordonate istorice

Istoria filosofiei notează faptul că originile dualismului metafizic se regăsesc la anticii greci, Platon și Aristotel fiind cei care au speculat existența unui suflet noncorporeal,

„deținător” al inteligenței și înțelepciunii. Folosind diverse motive drept argumente, ei susțineau că „inteligența” umană nu poate fi identificată sau explicată prin sau cu ajutorul corpului fizic.

Dar, chiar mai înainte de aceștia, începând cu Heraclit, lumea avea să fie percepută în relație cu devenirea și „lupta creatoare”. Lupta contrariilor și unitatea lor esențială își propuneau să explice natura fiecărui lucru, filosofia dialecticii ridicând aceste ipoteze la rang de lege, pe baza căreia se constituie principiul fundamental al realității.

Versiunea curentă a dualismului îi este atribuită lui René Descartes, care susținea că mintea e o substanță nonfizică. El a identificat mintea cu conștiința de sine și a separat-o de creier, „locașul” inteligenței, formulând problema dualismului minte-corp, în forma existentă în prezent. Acest dualism, supranumit substanțial, presupune existența a două principii distincte de existență în univers: spirit și materie, suflet și corp.

La rândul său, Hegel rafinează noțiunea de „dialectică”, afirmând că totul se dezvoltă prin unitatea contrariilor și această mișcare reprezintă existența în totalitate.

Diferitele curente moderniste adaugă noi tipuri de dualism minte-corp, precum dualismul de proprietate, în care distincția este evidențiată prin diferențele dintre proprietățile materiei și minții, epifenomenismul – în care se afirmă că una sau mai multe stări mentale nu au nicio influență asupra stărilor fizice, sau dualismul de predicat, potrivit căruia predicatele pe care le folosim la descrierea evenimentelor mentale nu pot fi descrise în termenii predicatelor fizice ale limbajului natural³.

Implicații teologice

Pretextul sub care filosofia păgână a vechilor greci și a urmașilor acestora a contaminat religia cu doctrina dualistă a fost realitatea conflictului dintre bine și rău, numit și marele conflict în religiile naturaliste și cele estice.

Astfel, teologia creștină a acceptat mai întâi o abordare dualistă, recunoscându-L pe Dumnezeu ca Binele suprem și pe Satana, ca o creatură deteriorată, cu o dispoziție firească de intruziune a răului. Acesta nu este totuși un dualism în sensul definiției uzuale, câtă vreme diavolul nu este considerat a fi ultim sau original, urmând a fi exclus într-un final din univers.

În aceeași direcție, creștinii timpurii au încercat să clarifice la nivel doctrinar relația minte-corp, la fel cum au încercat să statueze natura ontologică al lui Isus Hristos. Pe la începutul Evului Mediu, autoritățile ecleziastice se îndreptau către un consens în acceptarea doctrinei cunoscute în prezent sub numele de neoplatonism. În filosofia minții, dualismul a depășit astfel punctul de vedere potrivit căruia fenomenele mentale sunt nonfizice, acceptând conceptul potrivit căruia mintea și corpul sunt distincte și separabile⁴.

Aceasta doctrină era constituită din modificări minore ale ideilor generale platoniene, legate de nemurirea sufletului și de natura formelor. Creștinii neoplatonici identificau formele cu sufletele și credeau că sufletul era substanța fiecărei ființe umane individuale, iar corpul nu era decât o umbră sau o copie a acestor fenomene eterne.

Alți filosofi, urmași ai celebrului neoaristotelian Toma de Aquino, au dezvoltat o teorie trinitară a formelor, în paralel cu doctrina trinitariană a Divinității. Potrivit acestora, formele, intelectul și sufletul erau trei aspecte sau părți ale aceluiasi fenomen singular. Pentru d'Aquino, sufletul rămânea substanța ființei umane, dar despre o persoană se putea vorbi numai prin manifestarea sufletului în interiorul corpului. Așadar, deși sufletul putea exista în mod independent de corp, el nu putea fi considerat o persoană, doar de unul singur.

În creștinismul modern și contemporan, asupra subiectului în cauză există puncte de vedere diferite. Doctrina oficială a Bisericii Catolice spune că, după cea de a doua venire a lui Hristos, corpul va fi reunit cu sufletul, aceasta fiind învierea, după care întreaga persoană se va duce în rai sau în iad. Unii teologi protestanți nu acceptă doctrina respectivă, afirmând că doar sufletul se va duce în rai, abandonând corpul pentru eternitate.

Alți creștini, cum ar fi adventiștii de ziua a șaptea și martorii lui Iehova, sunt adepții ideii conform căreia sufletul nu supraviețuiește morții, argumentând ideea cu citate biblice: „Cei morți nu știu nimic și nu mai au nicio răsplată, fiindcă până și pomenirea li se uită. Și dragostea lor, și ura lor, și pizma lor de mult au și pierit” (Eclesiastul 9:5). Din punctul de vedere al Scripturii, moartea este ca un somn și, doar în momentul învierii corpului, celor treziți la viață le va fi redată și conștiința. Ca atare, ideea unui suflet independent de corp devine fără obiect.

Din nefericire însă, astăzi marea majoritate a religiilor consideră entitatea umană ca fiind o dualitate a corpului material și a conștiinței sau spiritului imaterial, dualismul substanțial de origine păgână având o poziție filosofică cel puțin compatibilă cu gândirea celor mai mulți dintre teologii care afirmă că sufletele ocupă un tărâm independent de lumea fizică. ■

Dan Constantinescu, doctor în economie, licențiat în teologie

¹ Ellen G. White, *Patriarhi și profeți*, p. 48.

² *Ibidem*, pp. 29–30.

³ E.J. Lowe, „Dualism”, în A. Beckermann, B.P. McLaughlin și S. Walter (edit.), *The Oxford Handbook of Philosophy of Mind*, OUP Oxford, 2009.

⁴ Florin Guzga, *Dualismul, curent filozofic și religie*, <https://www.descopera.org/dualismul-curent-filozofic-si-religie/>

SUVERANITATEA
BINELUI
DAN
CONSTANTINESCU

SĂNĂTATEA ȘI SPIRITUALITATEA

Încă de la începutul istoriei biblice, Dumnezeu a fost interesat de sănătatea fizică a omenirii prin transmiterea indicațiilor cu privire la ceea ce trebuie să facă omul pentru a fi sănătos. De exemplu, în Geneza 1, Dumnezeu îi recomandă omului alimentația ideală: „Și Dumnezeu a zis: «Iată că v-am dat orice iarbă care face sămânță și care este pe fața întregului pământ și orice pom care are în el rod cu sămânță: aceasta să fie hrana voastră»” (vers. 29). Ceva mai târziu, prin Moise, Dumnezeu îi oferă poporului Israel recomandări specifice pentru alimentele care nu trebuie consumate (animalele necurate, alcoolul), precum și modalități eficiente prin care se putea proteja de diverse boli, în special contagioase (care reprezentau afecțiunile predominante din acea perioadă), cum ar fi carantina, igiena personală și altele.

Odată cu schimbarea bolilor care amenințau omenirea, din boli infecto-contagioase în boli ale stilului de viață, Dumnezeu a trimis prin profetul Său, Ellen G. White, o serie de sfaturi pentru prevenirea apariției acestor afecțiuni în rândul celor credincioși Lui. În acest fel, Dumnezeu transmite informații esențiale pentru sănătatea omului modern cu mult înainte de a fi descoperite de către știința medicală. De exemplu, Ellen G.

White vorbește despre importanța aerului curat, într-o perioadă în care fumatul era recomandat ca tratament, sau despre dieta săracă în zaharuri, într-o perioadă în care populația nu avea acces facil la astfel de alimente. Aceste sfaturi rămân extrem de actuale astăzi, fiind confirmate de către cercetările medicale.

Aceste porunci ale lui Dumnezeu au fost rostiți cu scopul de a păstra sănătatea israeliților, de a scădea mortalitatea prin reducerea semnificativă sau eliminarea bolilor care puteau fi prevenite cu măsuri de protecție minime. Exodul 5:26 spune: „Dacă vei asculta cu luare-aminte glasul Domnului, Dumnezeului tău, dacă vei face ce este bine înaintea Lui, dacă vei asculta de poruncile Lui și dacă vei păzi toate legile Lui, nu te voi lovi cu niciuna din bolile cu care am lovit pe egipteni, căci Eu sunt Domnul, care te vindecă.” Așadar, motivul pentru care Dumnezeu ne-a transmis porunci referitoare la sănătatea fizică este dorința Lui de a avea un trup sănătos.

Mai mult decât păstrarea sănătății fizice a israeliților, Dumnezeu intenționează să facă din păstrarea acestor porunci modalități eficiente de misiune. Deuteronomul 4:6: „Să le păziți și să le împliniți, căci aceasta va fi înțelepciunea și priceperea voastră înaintea popoarelor, care vor auzi vorbindu-se de toate aceste legi și vor zice: «Acest neam mare este un popor cu totul înțelept și priceput!» Păzirea legilor sănătății, transmise atât în Biblie, cât și în Spiritul Profetic, are obiectivul de a demonstra oamenilor din jur, celor cu care venim în contact, importanța trăirii unui stil de viață diferit, mai bun, care să îl descopere oamenilor pe Dumnezeu.

Din păcate, noi, ca popor, nu ne-am ridicat la standardul prezentat de Dumnezeu, așa că El nu Și-a îndeplinit scopul. Oare are și un plan B? Există o altă modalitate prin care să arate măreția Sa în ceea ce privește sănătatea fizică a oamenilor credincioși Lui, fără ca ei să depună eforturi semnificative în acest sens? Înaintea mea, mulți cercetători și-au pus aceeași întrebare și au rezultat un număr foarte mare de articole care încearcă să răspundă la întrebarea: Care sunt efectele spiritualității asupra sănătății fizice și mintale (un motor de căutare a cercetărilor medicale PubMed are peste 30 000 de articole despre sănătate și re-

ligiozitate, cu aproximativ 2 000 de articole publicate în anul 2020)?

În continuare aş dori să vă prezint câteva dintre aceste cercetări, care arată legătura dintre gradul de religiozitate sau spiritualitate a unei persoane şi sănătatea lui fizică. Menţionez încă de la început că aceste studii au fost efectuate pe oameni care se consideră religioşi în general, neţinând cont de confesiune, iar gradul de religiozitate sau spiritualitate utilizat a fost diferit în cercetările efectuate, pentru că nu există un standard clar cu privire la nivelul de religiozitate al unei persoane. Nu este obiectivul acestui articol de a evalua diferenţele dintre spiritualitate şi religiozitate, de aceea voi utiliza aceşti termeni interschimbabili, în funcţie de utilizarea lor în cercetările respective.

Un studiu efectuat pe aproape 126 000 de indivizi a concluzionat că persoanele extrem de religioase aveau cu 29% şanse mai mari de supravieţuire în comparaţie cu persoanele mai puţin religioase. Religiozitatea a fost evaluată prin participarea la serviciile religioase sau printr-o evaluare personală a gradului de religiozitate, de către indivizii incluşi în studiu. Efectele sunt mai evidente la femei deoarece trăiesc mai mult şi tind să fie mai religioase.¹ Persoanele care merg săptămânal la biserică au o speranţă de viaţă cu 7 ani mai mare decât cei care nu au aceste preocupări.² Spiritualitatea a fost asociată cu o calitate a vieţii mai bună, cu stabilitate familială şi cu mai puţine boli cardiovasculare şi cancer. În ciuda faptului că era de aşteptat ca adventiştii de ziua a şaptea să fie campioni în ceea ce priveşte incidenţa bolilor cardiovasculare şi a cancerului, se pare că există şi alte religii care au incidenţe scăzute ale acestor tipuri de boli: musulmani, mormoni, amish.³

Persoanele religioase sunt mai înclinate în a promova comportamente sănătoase: prezintă o atenţie crescută în ceea ce priveşte alimentaţia, evită obiceiurile distructive (fumatul, consumul de alcool sau droguri), sunt mai active fizic şi au un interes crescut pentru programele de prevenţie a diferitelor afecţiuni. Comparativ cu persoanele neimplicate, persoanele implicate religios au un sistem imunitar mai bun. De asemenea, persoanele cu dizabilităţi care sunt religioase au o mobilitate mai bună. Religiozitatea este asociată cu mai puţine spitalizări sau spitalizări de durată mai scurtă, iar dacă persoanele religioase se îmbolnăvesc, trec mai uşor peste această perioadă.⁴

În ceea ce priveşte sănătatea mintală, cercetările sunt mai extensive. Incidenţa depresiei în rândul persoanelor spirituale a fost mult mai mică (o metaanaliză efectuată pe mai mult de 100 000

de persoane), iar dacă a apărut depresia, recuperarea a fost mult mai rapidă la pacienţii care, pe lângă tratamentul clasic, au avut parte şi de ajutor spiritual. Spitalizările pacienţilor diagnosticaţi cu schizofrenie sunt mai puţine atunci când fac parte dintr-o familie religioasă.⁵

Când a fost analizată incidenţa anxietăţii, lucrurile au devenit ceva mai complicate. Această afecţiune este mai redusă la persoanele cu religiozitate ridicată, iar recuperarea este mai rapidă dacă pacientul primeşte şi sprijin spiritual. Pe de altă parte, pacienţii care au conflicte legate de iertarea primită de la Dumnezeu, care pun la îndoială dragostea şi puterea lui Dumnezeu, care se simt pedepsiţi de Dumnezeu sau abandonaţi de către El sau de Biserica, au un risc mai mare de mortalitate şi de boli psihice, în special anxietate.⁶ Cu toate acestea, cercetările publicate în literatura de specialitate în domeniul sănătăţii mintale până în prezent nu susţin argumentul că implicarea religioasă are de obicei efecte adverse asupra sănătăţii mintale. Mai degrabă, în general, studiile asupra subiecţilor din diferite medii (cum ar fi medical, psihiatric şi populaţia generală), din medii etnice diferite (cum ar fi caucazieni, afro-americani, hispanici şi nativi americani), în diferite grupuri de vârstă (tineri, de vârstă mijlocie şi vârstnici) şi în diferite locaţii (cum ar fi Statele Unite şi Canada, Europa şi ţările din estul acesteia) constată că implicarea religioasă este asociată cu o capacitate mai eficientă de a controla efectele stresului şi este asociată cu mai puţină depresie, sinucidere, anxietate şi abuz de substanţe.

Conform studiilor, tinerii şi adolescenţii care au preocupări religioase sunt mai sănătoşi fizic şi emoţional, au relaţii mai sănătoase, îşi asumă mai puţine riscuri, au un comportament moral. Implicarea tinerilor în practicile religioase determină o mai mică implicare în practici riscante, mai puţine dependenţe şi o calitate a vieţii mai bună. De asemenea, copiii proveniţi din familiile creştine au înregistrat mai puţine dificultăţi de învăţare.⁷

Sabatul nu este doar o practică spirituală, este o modalitate eficientă, holistică, la îndemâna oricui, care poate contribui la bunăstarea individului. Studiile efectuate pe păstrătorii Sabatului, adică evreii ortodocşi şi adventiştii de ziua a şaptea, au arătat următoarele beneficii ale odihnei în Sabat:

- păstrătorii Sabatului au o sănătate psihică mai bună, comparativ cu indivizii care au păstrat Sabatul doar pentru a le face pe plac altora. Cei din urmă au avut un status mental precar;
- beneficiile unor relaţii sociale mai bune se întind şi dincolo de perioada de 24 de ore din Sabat, când timpul le permite credincioşilor să relaţioneze mai mult. Păstrătorii Sabatului descoperă în timpul săptămânii oportunităţi mai multe de socializare cu ceilalţi. Relaţiile intime din cuplu sunt mai puţine la cei care păstrează Sabatul;

**CONEXIUNI
VITALE
DIN
CANADA
ŞI
SIRBU**

**DUMNEZEU NE VEDE
CA UN ÎNTREG ŞI NE
DOREŞTE SĂNĂTOŞI
DIN TOATE PUNCTELE
DE VEDERE, DE ACEEA
NOI SUNTEM DATORI
SĂ PĂSTRĂM LEGI-
LE SĂNĂTĂŢII ŞI SĂ
CREŞTEM SPIRITUAL.**

- o mai bună sănătate fizică determinată de o calitate mai bună a somnului și de o atitudine pozitivă. Cei care au păstrat Sabatul din sentimentul de obligație sau vină au o sănătate fizică mai precară;
- reduce poluarea prin utilizarea redusă a transportului și a resurselor naturale în Sabat.

Cu toate acestea avem și o problemă legată de păstrarea Sabatului: numărul de calorii consumate în ziua de Sabat a fost mai mare decât în celelalte zile ale săptămânii. În concluzie, autorul articolului citat recomandă ca medicii să prescrie o zi de odihnă tuturor pacienților pentru a obține beneficiile enumerate anterior.⁸

S-a încercat găsirea unei explicații pentru aceste efecte ale spiritualității asupra sănătății fizice a omului și, în acest sens, s-a sugerat interesul mai mare al credincioșilor pentru un stil de viață sănătos, statusul psihosocial sau suportul social. S-a luat în discuție și caracterul acestor persoane care ar fi caracterizat de o atenție concentrată, o voință și motivație mai puternice, dar încă nu s-a ajuns la o concluzie clară. În ciuda acestor explicații, eu am convingerea exprimată și de Isus în multe ocazii: „Credința te-a tămăduit” (Matei 9:22).

Există o relație foarte strânsă între sănătatea fizică și spirituală, cele două fiind interconectate și influențate una de cealaltă. Dumnezeu ne-a dat porunci clare cu privire la păstrarea sănătății noastre fizice, pentru că aceasta va influența spiritualitatea noastră. În același timp, spiritualitatea va avea un impact asupra sănătății fizice, și, orice am face, cele două aspecte ale vieții

noastre se întrepătrund și se influențează reciproc. Dumnezeu ne vede ca un întreg și ne dorește sănătoși din toate punctele de vedere, de aceea noi suntem datori să păstrăm legile sănătății și să creștem spiritual pentru a deveni asemenea Lui. ■

Asistent universitar dr. **Oana Sirbu**,
medic specialist în medicină internă

¹ Mueller PS, Plevak DJ, Rummans TA. *Religious involvement, spirituality, and medicine: implications for clinical practice*. Mayo Clin Proc. 2001; 76: 1225-1235.

² Coruh B, Ayele H, Pugh M, Mulligan T. *Does religious activity improve health outcomes? A critical review of the recent literature*. Explore (NY). 2005; 1: 186-191.

³ Masters KS, Hooker SA. *Religiousness/spirituality, cardiovascular disease, and cancer: cultural integration for health research and intervention*. J Consult Clin Psychol. 2013; 81: 206-216.

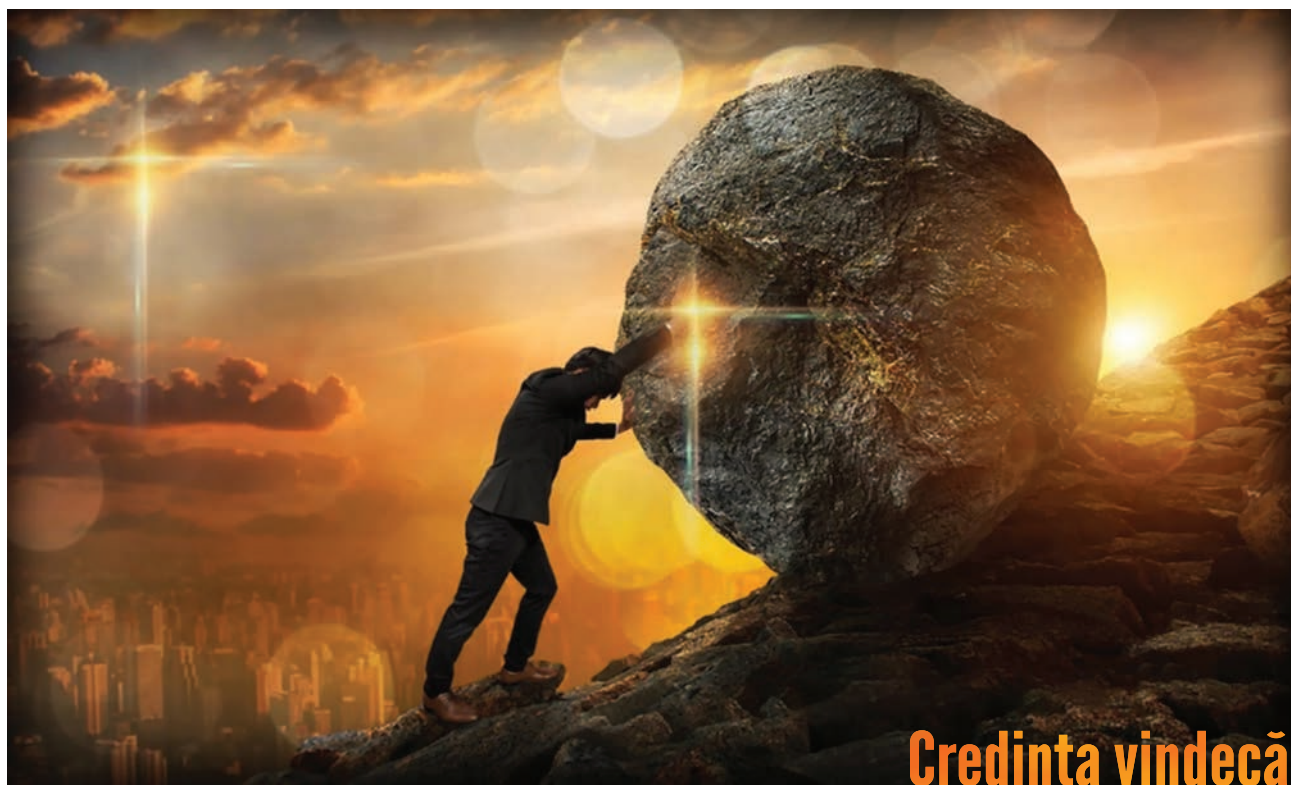
⁴ Powell LH, Shahabi L, Thoresen CE. *Religion and spirituality. Linkages to physical health*. Am Psychol. 2003; 58: 36-52.

⁵ Koenig HG. *Research on religion, spirituality, and mental health: a review*. Can J Psychiatry. 2009; 54: 283-291.

⁶ Pargament KI, Koenig HG, Tarakeshwar N, Hahn J. *Religious struggle as a predictor of mortality among medically ill elderly patients: a 2-year longitudinal study*. Arch Intern Med. 2001 Aug; 161: 1881-1885.

⁷ Michaelson V, Robinson P, Pickett W. *Participation in church or religious groups and its association with health: a national study of young Canadians*. J Relig Health. 2014; 53: 1353-1373.

⁸ Speedling BB. *Celebrating Sabbath as a Holistic Health Practice: The Transformative Power of a Sanctuary in Time*. J Relig Health. 2019; 58: 1382-1400.

Credința vindecă.

„FAKE NEWS” – O PERSPECTIVĂ BIBLICĂ

- „Ultimele știri: cocaina ucide coronavirusul.” – februarie 2020
- „Trei copii au murit pentru că purtau mască pentru o boală care nu există.” – octombrie 2020
- „Toate țările lumii cumpărau deja truse de testare pentru COVID-19 în 2018.” – septembrie 2020
- „Un bonus de 5 000 de euro este acordat spitalelor pentru fiecare persoană care moare în urma COVID-19.” – august 2020
- „Rețelele de telefonie 5G răspândesc COVID.”
- „Consumul de alcool protejează împotriva COVID-19.”
- „A reține respirația mai mult de 10 secunde îți permite să știi dacă ești contaminat.”
- „Uscătorul de mâini este eficient în distrugerea virusului.”
- „Anul 1720 pentru marea ciumă; 1820 pentru epidemia de holeră și 1920 pentru gripa spaniolă. 2020 trebuia să aducă un nou flagel pentru umanitate.”
- „Scopul vaccinurilor anticovid este reducerea populației lumii.”
- „Mauricette M., 78 de ani, prima persoană vaccinată împotriva COVID-19 în Franța, a murit la scurt timp după prima doză de vaccin în urma unui atac de cord.”

**INFORMAȚII
VERIDICE
ERWIN
KESTNER**

**SCRIPTURA SPUNE
CĂ DUMNEZEU ÎN-
TERZICE DIFUZAREA
IRESPONSABILĂ DE
INFORMAȚII CARE
NU SUNT VERIFICA-
TE, DESPRE CARE
NU SUNTEM SIGURI
CĂ SUNT ADE-
VĂRATE.**

Acestea sunt câteva dintre informațiile false referitoare la COVID-19, care au circulat la un moment dat pe rețelele de socializare în Franța. Fiecare dintre noi cunoaște multe altele, și nu doar legate de COVID.

FAKE NEWS-URILE, UN FENOMEN AL SOCIETĂȚII NOASTRE

Potrivit dicționarilor, Fake News înseamnă „informații false, sau în mod deliberat alterate, ce contribuie la dezinformare”¹. Unele dicționare includ în definiție distribuirea acestor informații prin mass-media și rețelele de socializare – „Informații false, alterate în mod deliberat sau trunchiate distribuite de media sau o rețea de socializare în scopul de a influența opinia publică”².

Dacă în unele sisteme politice, precum dictaturile, se apelează la știrile false ca informații false sau în mod deliberat părtinitoare, iar contribuția la dezinformare a fost ridicată la nivel de politică de stat, astăzi lansarea și mai ales distribuirea de știri false este o opțiune la îndemâna tuturor. Drept urmare, toți cei care folosesc rețelele sociale pentru a se informa sunt bombardati cu o grămadă de Fake News. Și chiar și în afara rețelilor, nu este ușor să discerni adevărul de minciună.

În acest context eminamente modern și actual trebuie să ne întrebăm dacă Biblia are ceva de

spus. Poate o carte scrisă cu peste 2 000 de ani în urmă să ofere răspunsuri la o problemă care privește secolul al XXI-lea?

În primul rând este important de precizat că, chiar dacă expresia „Fake News” este relativ recentă și problema nu a fost niciodată atât de actuală și relevantă, dezinformarea deliberată a existat întotdeauna. Însă mass-media și în special internetul și rețelele sociale au permis ca acest fenomen să capete o amploare care nu este deloc comparabilă cu ceea ce a existat în trecut.

Înainte de a discuta perspectiva biblică, să rezumăm caracteristicile Fake News.

PRINCIPALELE CARACTERISTICI ALE FAKE NEWS-URILOR

1. Conținutul mesajelor este fals, eronat, vechi sau scos din context, uneori într-un mod grosolan, dar uneori mult mai subtil, fiind adesea înecat într-o mulțime de informații veridice.

Dacă luăm ca exemplu informațiile referitoare la decesul primei persoane vaccinate în Franța, doamna Mauricette M., informația a apărut pe contul de Twitter „Aldente”. Utilizatorul din spatele acestui cont a fost identificat și a recunoscut că a mințit „pentru a descuraja oamenii să se vaccineze”³.

2. Fake News ascund adesea interese economice, financiare sau politice și este dificil, dacă nu imposibil, să identifici autorii.

3. Pentru a atrage atenția, ele se bazează în primul rând pe un titlu foarte captivant, care produce efectul unei bombe, căruia îi este greu de rezistat.

4. Rețelele sociale precum Facebook sau Twitter joacă un rol important în răspândirea știrilor false. Folosirea acestora ca sur-

¹ <https://dictionnaire.lerobert.com/definition/infocx>

² <https://www.larousse.fr/dictionnaires/francais/infocx/188536>

³ <https://observers.france24.com/fr/europe/20210129-premiers-patients-vaccin-covid-19-morts-intox-france-espagne-etats-unis>

să de informare este din ce în ce mai comună, iar ușurința pe care o oferă pentru difuzarea informațiilor constituie un teren foarte favorabil pentru diseminarea acestora.

5. Utilizarea algoritmilor este folosită în beneficiul maxim al difuzării Fake News.

5.1. Creatorii de Fake News sunt mari specialiști în algoritmi. Ei știu ce cuvinte-cheie să folosească și cum să le plaseze, să însereze conținut precum videoclipuri și fotografii care vor folosi algoritmi și vor propulsa știrile false în prim-planul web.

5.2. Algoritmii de direcționare sunt utilizați pentru a adapta conținutul prezentat la interesul utilizatorilor. Acest fenomen, numit „cameră de ecou”, se bazează pe tendința naturală a oamenilor de a se asocia cu cei cu o gândire asemănătoare cu a lor. Rezultatul este că utilizatorii ajung într-un cerc închis pentru că se confruntă doar cu idei la care deja aderă. Oamenii nu iubesc disonanța cognitivă care i-ar forța să se autochestioneze. Astfel, algoritmul oferă în mod constant informații la care utilizatorul aderă deja. Prin urmare, dacă cineva în mod regulat, conștient sau nu, consultă Fake News, algoritmul îi va sugera altele din aceeași categorie.

6. Fake News-urile se răspândesc și în afara internetului, apropiindu-se de ceea ce se numește zvon. În general, argumentele majorității par mai credibile. În consecință, cu cât un Fake News este propagat mai mult, cu atât cei care aderă la el sunt mai numeroși și pare mai credibili. În plus, în cadrul unui grup, independența unui punct de vedere este greu tolerată și opoziții sunt puși la punct pentru a se putea menține un consens. Astfel, observăm o răspândire a Fake News în cadrul unor grupe de oameni chiar și în afara comunităților virtuale.

Analiza caracteristicilor Fake News ne permite să le rezumăm în două categorii principale:

1. Este vorba de informații false, produse și distribuite cu un scop negativ și ascuns.
2. Sunt difuzate, într-un fel sau altul, unui public larg.

FAKE NEWS ÎN SFÎNTA SCRIPTURĂ

Ce poate avea în comun Biblia scrisă acum 2 000 de ani și Fake News care se bazează pe internet și rețelele sociale? Vom vedea că, deși sub forme diferite față de zilele noastre, problema exista deja în vremurile biblice. Vom vedea că Dumnezeu Se pronunță împotriva răspândirii Fake News și că le interzice în mod formal. Vom vedea că există pasaje profetice care vorbesc despre ceea ce numim astăzi Fake News și, de asemenea, vom vedea că difuzarea de informații false, în mod intenționat sau nu, a existat de la început și este menționată în Biblie.

Dar, înainte de a începe, aș dori să introduc termenul principal folosit în Vechiul Testament pentru a descrie informațiile false.

„SHEMUAH” – TERMENUL PRINCIPAL PENTRU DESCRIEREA INFORMAȚIILOR FALSE ÎN VECHIUL TESTAMENT

Diferența dintre vremurile biblice și astăzi este lipsa mass-mediei, a internetului și a rețelilor sociale. Asta înseamnă că informațiile false circulau cu viteză mai mică. Dar ne putem imagina cu ușurință

că foarte devreme în istoria planetei oamenii și-au dat seama că manipulând informații și răspândind informații false, pot obține profit. Astfel s-au găsit cuvinte pentru a descrie acest fenomen. În ebraică, cuvântul ales este *shemuah*. Poate descrie faima, veștile (bune sau rele; adevărate sau false) și, în cele din urmă, zvonurile. Ultima traducere ne interesează în mod principal. Zvonul nu este neapărat fals sau exagerat, dar în practică este de cele mai multe ori astfel. *Shemuah* poate desemna deci știri veridice, dar și ceea ce numim astăzi Fake News.

Există însă în Scriptură și alte descrieri ale fenomenului Fake News.

PORUNCA PRIVIND INFORMAȚIILE FALSE

Exodul 23:1 – „Să nu răspândești zvonuri neadevărate. Să nu te unești cu cel rău, ca să faci o mărturisire mincinoasă pentru el.”

Avem aici o afirmație care amintește prin forma sa de Decalog. Este posibil ca acest text să se adreseze mai întâi celor care încalcă porunca a noua. Apoi, această interdicție se adresează tuturor celor care ar lua în considerare să pună în circulație în mod deliberat informații false. De asemenea sunt vizați și cei care răspândesc zvonuri, crezând că spun adevărul.

În acest sens, Biblia avertizează despre conceperea și distribuirea de Fake News ca fiind un păcat. Creatorii de Fake News nu sunt interesați de sfaturile Bibliei, dar mulți creștini distribuie informații pe care le consideră adevărate și care, de fapt, sunt Fake News. Problema lor este că nu verifică dacă aceste informații sunt adevărate.

Scriptura spune că Dumnezeu interzice difuzarea de informații care nu sunt verificate, despre care nu suntem siguri că sunt adevărate. Suntem responsabili pentru informațiile pe care le distribuim oral sau prin internet. Alții le vor citi și le vor difuza la rândul lor. A distribui informații false pe care le credem adevărate nu ne scutește de responsabilitate în fața lui Dumnezeu. Mai ales dacă am avut ocazia să verificăm, dar nu am făcut-o din comoditate. Este important de știut că cei care concep Fake News se bazează tocmai pe această atitudine, pe persoane sincere, dar comode, și care vor difuza informațiile fabricate de ei.

Difuzarea unor informații fără a fi absolut sigur că sunt adevărate nu este de neglijat și mă pune în dezacord cu Dumnezeu. Cu cât o informație este mai aproape de convingerile mele, cu atât sunt mai ușor înclinat să o cred și să o distribu. Astfel, responsabilitatea mea este cu atât mai mare.

Este important de reținut: Fake News sunt periculoase pentru mine, pentru creșterea mea spirituală, și în plus, reprezintă un pericol moral, pentru că foarte ușor mă pot trezi în postura unui agent de difuzare a Fake News, cineva care ajută la creșterea răului.

Permiteți-mi să exemplific. Cineva îmi dă un recipient cu mâncare pe care să îl duc la o școală din oraș. Eu știu că există o rețea de răufăcători care caută să pună otravă în mâncare. Îmi pot permite să transmit această mâncare mai departe fără să fi făcut totul pentru a verifica dacă este bună? Convingerea mea că totul este în regulă mă scutește de verificare? Faptul că am fost de bunăcredință m-ar absolve de moartea copiilor, în cazul în care mâncarea ar fi otrăvită? Îmi permit să transport și să servesc alimente dacă am cea mai mică îndoială în privința lor?

Atunci când vine vorba de hrana pentru minte ar trebui să fim mai puțin vigilenți? Știm foarte bine că există oameni care doresc să-i intoxice pe alții cu informații false.

Permiteți-mi să atrag atenția și asupra următoarei situații. Și voi încerca să generalizez cât mai mult posibil. Există o boală, vă puteți imagina oricare dintre ele, care este periculoasă și pentru care se oferă un tratament, fie preventiv, fie pentru vindecare. Fake News sunt răspândite de către cei care pierd prin apariția tratamentului și de către cei care, din anumite motive, se opun acestuia.

Sunt sincer convins că informația este adevărată, o distribui și încerc să conving prietenii și cunoscuții să nu folosească tratamentele oferite. Una sau mai multe persoane dintre prietenii sau familia mea și mulți alții dintre cei care au citit ceea ce am difuzat sunt convinși de argumentele din Fake News, apoi se îmbolnăvesc și mor. Îmi va fi ușor trăiesc cu o conștiință care îmi spune că am contribuit la moartea lui X sau Y? Iar sinceritatea nu mă exonerează de responsabilitate în astfel de cazuri. Desigur, exemplul poate fi folosit și invers. De aici și importanța de a fi cu adevărat bine informați și de a nu transmite niciodată informații fără a fi siguri că sunt adevărate.

PASAJELE PROFETICE

Ieremia 51:46 – „Să nu vi se tulbure inima și nu vă înspăimântați de zvonurile care se răspândesc în țară; căci anul acesta va veni un zvon, iar anul următor, un alt zvon; în țară va domni silnicia, și un stăpânitor se va ridica împotriva altui stăpânitor.”

Profetul inspirat avertizează despre zvonurile care circulă. El ne invită să nu acordăm atenție

acestor informații. Ele pot provoca teamă, nesiguranță, întrebări. În timp ce Isus a venit să aducă pacea, aceste zvonuri despre care vorbește Biblia, aceste Fake News, provoacă opusul.

Avem dovada că fenomenul nu este nou și că nocivitatea lui a fost recunoscută încă de la început. Ceea ce este nou este viteza de difuzare. În timp ce textul vorbește despre un zvon pe an, astăzi suntem la câteva pe oră sau chiar pe minut.

Concluzia este că sfatul Bibliei este același pentru noi astăzi ca și pentru oamenii din zilele lui Ieremia. Nu acordați atenție tuturor zvonurilor, pentru că nu fac decât să înfricoșeze, să agite, să sperie. De fapt, acest sfat este și mai relevant astăzi, având în vedere cantitatea și viteza acestora.

Ezechiel 7:26 – „Vine nenorocire peste nenorocire, zvon după zvon. Ei cer vedenii prorocilor, dar preoții nu mai cunosc Legea, și bătrânii nu mai pot da sfaturi.”

Contextul acestui pasaj este sfârșitul, sfârșitul poporului Israel, și prin extindere – sfârșitul lumii. Profetul Ezechiel, un contemporan al lui Ieremia, face aceeași observație ca și el. Apar zvonuri după zvonuri. Ezechiel spune, printre altele, că în perioada de dinainte de sfârșit vor exista o mulțime de zvonuri, o mulțime de Fake News. Înțelepții, liderii lumii vor fi copleșiți de evenimente. Sfatul implicit al profetului este să cauți răspunsurile, adevărul la Dumnezeu, în Cuvântul Său.

Isaia 8:12,13 – „Nu numiți uneltire tot ce numește poporul acesta uneltire; și nu vă temeți de ce se teme el, nici nu vă speriați! Sfințiți înșă de Domnul oștirilor. De El să vă temeți și să vă înfricoșați.”

Pasajul vorbește despre conspiraționism. Suntem îndemnați să nu considerăm conspirație tot ceea ce oamenii din jurul nostru consideră astfel. Și dacă acest sfat a fost relevant cu peste 2 000 de ani în urmă, cu cât mai mult azi. Există o legătură cu pasajele din Ieremia și Ezechiel, deoarece „conspirațiile” au același efect ca și zvonurile: frica, teama. Și Dumnezeu ne invită să nu ne temem, să nu fim influențați, manipulați de acest tip de informații, pentru că nu ne ajută să mergem înainte. Există și pericolul de a nu fi atenți la ceea ce contează și deci să ignorăm ceea ce este cu adevărat periculos.

Un alt element interesant. La sfârșitul cărții lui Daniel găsim următoarea frază: „Cuvintele acestea vor fi ascunse și pecetluite până la vremea sfârșitului” (Daniel 12:9). Dumnezeu îi spune profetului Său că ceea ce a văzut se referă la vremuri îndepărtate, la viitor, și va rămâne „pecetluit”, adică neînțeles, până va veni timpul.

La sfârșitul pasajului din Isaia există o frază aproape identică cu cea a lui Daniel: „Învește această mărturie, pecetluiește această descoperire, între ucenicii Mei” (Isaia 8:16). Este ca și cum profetul ar spune că această avertizare, legată de conspirații, ține de un viitor îndepărtat și că numai atunci informațiile vor fi înțelese cu adevărat. Parcă ar fi știut că abia în secolul al XXI-lea această informație își va găsi adevărata relevanță!

DIFUZAREA INFORMAȚIILOR FALSE

2 Samuel 13:30 – „Pe când erau pe drum, a ajuns zvonul la David că Absalom a ucis pe toți fiii împăratului și că n-a mai rămas niciunul din ei.”

Absalom dă o petrecere, își invită frații și îl ucide pe Amnon, pentru a-și răzbuna sora care fusese violată de acesta. Ceilalți fii ai lui David prezenți încalecă și fug. Se aflau într-un oraș la aproximativ 15 km de Ierusalim, adică la aproximativ o oră de mers calare.

Înainte să sosească tinerii în capitală, care probabil galopau în mare viteză, îi precedă un zvon. David află că toți fiii lui au fost uciși. Aceasta nu este, după părerea mea, o informație inventată în mod deliberat, deși ideea nu poate fi exclusă în totalitate. Ceea ce mă întreb este cum de acest zvon a ajuns înaintea fiilor lui David? Nu existau la vremea aceea mijloace de comunicare rapide, cei în cauză merg cu viteză mare, și totuși această dezinformare ajunge înaintea lor. Ne-am putea imagina mai multe scenarii pentru a explica cum a fost posibil, dar ar fi vorba de speculații, iar ceea ce contează este că anumite informații pot circula – și asta deja cu mult timp în urmă – cu o viteză incredibilă.

Ioan 21:23 – „Din pricina aceasta a ieșit zvonul printre frați că ucenicul acela nu va muri deloc. Însă Isus nu zisese lui Petru că nu va muri deloc, ci: «Dacă vreau ca el să rămână până voi veni Eu, ce-ți pasă ție?»»

Avem de-a face cu apariția unei informații false care a prins în rândul primilor creștini. Aceasta este probabil o interpretare greșită a cuvintelor lui Isus. În plus, longevitatea lui Ioan a contribuit și ea la aceasta. Chiar dacă nu cu rea intenție, informația greșită este răspândită.

Vă invit acum să urmăriți un pasaj care este un studiu de caz perfect pentru Fake News. Vom vedea că găsim, în afară de rețelele de socializare și media, toate ingredientele

Matei 28:11-15 – „Pe când se duceau ele, au intrat în cetate unii din străjeri și au dat de veste preoților celor mai de seamă despre toate cele întâmplate. Aceștia s-au adunat împreună cu bătrânii, au ținut sfat, au dat ostașilor mulți bani și le-au zis: «Spuneți așa: 'Ucenicii Lui au venit noaptea, pe când dormeam noi, și L-au furat.' Și, dacă va ajunge lucrul acesta la urechile dregătorului, îl vom potoli noi și vă vom scăpa de grijă.» Ostașii au luat banii și au făcut cum i-au învățat. Și s-a răspândit zvonul acesta printre iudei până în ziua de astăzi.»

După moartea lui Isus, preoții și fariseii îi cer guvernatorului permisiunea de a-l păzi mormântul, pentru a nu permite ucenicilor să ia corpul, să îl ascundă și să pretindă că ar fi înviat din morți.

Potrivit relatării biblice, un înger al Domnului coboară dumini-că dimineața, dă la o parte piatra din fața mormântului și îl cheamă pe Isus la viață. Soldații care păzesc „au tremurat de frica lui, și au rămas ca niște morți” (Matei 28:4). Probabil că sunt bucuroși că mesagerul ceresc nu i-a băgat în seamă. Cu toate acestea, trupul lui Isus nemaifiind în mormânt, ei au eșuat în misiunea lor. Raportează așadar preoților care le-au încredințat misiunea ce s-a întâmplat și le arată că nu au putut face nimic în fața îngerului Domnului.

Vrăjmașii lui Isus se adună pentru a se sfătui. Erau convinși că moartea Lui îi scăpase de El, dar acum se confruntă cu o amenințare și mai mare: înfruntarea unui Isus înviat. Este o problemă foarte serioasă pentru ei și ne putem imagina căutarea lor febrilă după soluții. Iar soluția cea mai la îndemână este: lansarea de Fake News. Le cer soldaților să pretindă că s-a întâmplat exact ceea ce au vrut să prevină. Că ucenicii au furat trupul lui Isus.

Prima problemă legată de această soluție este că soldații trebuie să pretindă că au dormit în loc să vegheze. Dar preoții promit să intervină la guvernator pentru a obține iertare, și, pentru a fi și mai convingători, le dau bani, pentru ca soldații să accepte să spună această minciună care îi dezonoarează. Târgul făcut acum îi obligă să facă totul pentru a răspândi informația respectivă. Dacă ar fi fost astăzi, și-ar fi folosit conturile de Facebook sau Instagram.

Stratagema lor este totuși destul de grosolană. Există deja mai multe contradicții în relatarea lor. Dacă dormeau atât de adânc, de unde ar putea ști cine a furat trupul lui Isus? Și dacă au văzut ceva, atunci ce nu au alertat pe nimeni sau nu au încercat să-i oprească? Și nu stăteau de pază în fața unei uși bine unse, pe care cineva ar fi putut să o deschidă în liniște. Nu, este o piatră uriașă rotundă, de peste un metru în diametru, care necesită forța mai multor oameni ca să fie mișcată și să se rostogolească. Acest lucru nu putea să nu facă un zgomot enorm. A-ți imagina că toți acești soldați ar putea dormi în timpul unei astfel de intervenții care are loc chiar lângă ei înseamnă a crede că sunt surzi.

Dar înșelăciunea a funcționat, cel puțin parțial. Informația este „distribuită și apreciată”, primește multe „like-uri” și o serie de oameni vor crede ceea ce au dorit inventatorii acestei „știri false” să răspândească drept informație.

Dacă reluăm definiția Fake News – „**Informații false, alterate în mod deliberat sau trunchiate, difuzate de media sau o rețea de socializare în scopul de a influența opinia publică**” – observăm că se potrivește perfect cu ceea ce au făcut preoții, cu singura diferență că mass-media și rețelele sociale sunt înlocuite de răspândirea din om în om.

CONCLUZII

1. Biblia, scrisă cu multe secole în urmă, este inimaginabil de modernă (vezi și anexa). Ea descrie situații care sunt în centrul atenției de doar câțiva ani. Fenomene, cărora li s-a dat un nume recent, sunt descrise cu acuratețe în Biblie. Văzând toate acestea, devine mai greu să crezi că Biblia este produsul imaginației umane decât să crezi că a fost inspirată de Dumnezeu.

2. Trebuie să facem totul pentru a nu cădea în capcana Fake News. Există anumite proceduri de verificare a informațiilor, însă majoritatea Fake News pot fi identificate destul de ușor, cu doar câteva clicuri. Ar fi păcat să ignori sfaturile Bibliei și să fii păcălit de cei care răspândesc aceste Fake News și de cei ce trag sforile din spatele cortinei.

3. O mulțime de Fake News, adesea în legătură cu teoriile conspiraționiste, provoacă teamă și pot fi destabilizatoare. Biblia ne invită să nu le acordăm atenție, să nu ne lăsăm influențați. Nu este nimic de câștigat spiritual și avem mult de pierdut.

4. Avem datoria de a verifica informațiile pe care le transmitem, pe care le distribuim. Este o problemă morală să răspândești, chiar și cu bunăcredință, informații neverificate. Un creștin responsabil ar trebui să distribuie informații numai dacă este asigurat de veridicitatea lor, dacă a făcut toate verificările necesare. În plus, chiar și atunci când informațiile sunt veridice, ar trebui să ne asigurăm că sunt utile înainte de a le difuza.

5. În ceea ce privește mass-media: dacă vrem să fim informați în mod corect, trebuie să alegem cu mare atenție în cine avem încredere, trebuie să evităm calea minimei rezistențe și să fim pregătiți să comparăm și să verificăm. Și deși niciun ziar sau canal de televiziune nu este liber de interese obscure, sfatul meu este să evităm rețelele sociale ca sursă de informare. Aici, chiar Fake News sunt distribuite și circulă cel mai repede și aici se ascund cel mai bine cei care trag sforile din spatele Fake News.

6. În funcție de evenimente, anumite subiecte se pretează foarte bine pentru Fake News. Problemele legate de imigrație în țările din Vest sunt un exemplu în acest sens. Contextul general a stimulat împrăștierea de Fake News într-o manieră exponențială. Pandemia de COVID, atâta timp cât va exista, va fi o sursă inepuizabilă de Fake News și bineînțeles vaccinurile anticovid, reprezintă un subiect de predilecție pentru creatorii de informații false.

Dar trebuie remarcat că și anumite teme religioase, profetice și escatologice în special, precum și altele care privesc bisericile, conducătorii acestora, pastorii, reprezintă un material perfect pentru Fake News.

A pleca urechea la Fake News în general, poate duce la decizii greșite, cu diferite grade de consecințe. Iar în domeniul religios aceste decizii pot duce la consecințe eterne. Este cu atât mai important să verificăm cu atenție informațiile și să acordăm mai multă atenție la ceea ce distribuim.

Anexă: PRIMELE FAKE NEWS

Geneza Fake News o găsim în relatarea căderii în păcat (Geneza 3:1-6). Pentru prima dată în istoria omenirii sunt puse în circulație informații false cu scopul de a înșela și a face rău. Ceea ce

i-a spus șarpele Evei în grădină reprezintă prima „informație falsă, alterată în mod deliberat cu scopul de a influența...”. Biblia îl prezintă în această întâmplare pe inventatorul Fake News.

Am plasat această parte în anexă pentru că am ales să fac o adaptare a textului biblic în limbaj și context modern.

Adaptare Geneza 3:1-6

În timp ce se plimba prin grădină, femeia și-a scos iPhone-ul pentru a face niște selfie-uri și a vedea dacă soțul ei i-a trimis vreun SMS. Când a deschis Facebook-ul, a dat peste următorul anunț:

Visurile pe care nici n-ai îndrăznit să le visezi pot deveni realitate.

Vrei să atingi o dimensiune superioară?

Vrei să experimentezi senzații pur divine?

Vrei să experimentezi transcendența?

Vrei să ai acces la cunoștințe rezervate până acum doar zeilor?

Nimic mai ușor.

Vino în această dimineață în fața pomului cunoștinței binelui și răului. Primii trei care vor ajunge vor primi gratuit fructul care le va permite să trăiască această experiență absolut unică și de neuitat.

Și mai departe...

Nu ratați șansa de a gusta fructul extraordinar, cultivat în mod responsabil și cu respect pentru mediu. Este certificat de cele două etichete „agricultura ecologică” și „made in Eden – Paradis.”

Nu sunt riscuri, nu vor fi efecte secundare nedorite. Toți cei care l-au gustat pot mărturisi: Nu există nimic cu care să poată fi comparat!

Eva are unele îndoieli, se gândește să îi ceară sfatul lui Adam, dar îi este teamă că va rata ocazia. Și se gândește că este suficient de inteligentă pentru a descoperi o eventuală înșelătorie. În plus, își dorește cu adevărat să trăiască experiența specială descrisă de anunț.

Se apropie de copacul în cauză, vede că fructul este bun de mâncat, plăcut de privit și de dorit ca să deschidă cuiva mintea. Astfel a luat, a mâncat și i-a dat și soțului ei. Restul întâmplării îl cunoaștem.

Fake News, informațiile false, nu au întotdeauna atâtea consecințe asemenea celor întâmplare în Grădina Edenului. Dar nu este deloc imposibil să acceptăm și să distribuim minciunile de care internetul este plin de dă peste el. Și unele pot avea și astăzi consecințe grave. ■

Erwin Kestner, directorul Departamentului Isprăvnicie, Conferința Franța de Nord

Bibliografie

Guillaume Belfiore, „Fake news : qu'est-ce que c'est?” [online] disponibil pe www.futurasciences.com/tech

La rédaction, „COVID-19 : les premiers vaccinés, tous morts ? L'intox qui sévit d'un pays à l'autre” [online] disponibil pe www.observers.france24.com/fr/europe/20210129

„Fake News” www.wikipedia.org/wiki/Fake_news

„Que sont les fake news? Définition, types et méthodes pour les reconnaître” [online] disponibil pe www.ionos.fr/digitalguide/web-marketing

„Les «fake news» : c'est quoi?” [en ligne] disponible sur www.justaskthales.com/fr

„Reconnaitre les Fake News” [online] disponibil pe www.e-enfance.org/reconnaitre-fake-news

„J'apprends à repérer les fake news” [online] disponibil pe www.bdper.planetudes.ch/uploads/ressources

AFARĂ DIN ORAȘE (I)

Introducere

Interesul suscitât de subiectul propus analizei este din ce în ce mai mare. Pentru că există deja potențialul pericol de dezinformare, am decis să scriu aceste rânduri. Ele sunt întemeiate pe sfaturile Spiritului Profetic, pe cele 53 de pagini ale broșurii *From City to Country Living*, apărută în Biserica Adventistă în anul 1950, pe teza de doctorat „Improving the Understanding and Practice of Country Living in the Georgia Central Korean SDA Church” și pe câteva comentarii personale. Subiectul este structurat sub forma unor întrebări cu răspunsuri.

Observăm în ultima perioadă un aflus considerabil al locuitorilor orașelor care se mută în zone rurale. Oliver Goldsmith scria că „Dumnezeu a plămădit satul, iar omul a construit orașele”. În poezia „Sufletul satului”, Blaga scria atât de frumos despre „veșnicia care s-a născut la sat”. Tablourile lui Grigorescu, „Carul cu boi”, „Coliba”, mai multe picturi celebre cu țărâncuțe și peisaje rurale, parcă întregesc acest suflet frumos al satului, care începe să fie redescoperit la adevărata lui valoare. Doar în 2020, 116 000 de persoane s-au mutat de la oraș la sat.¹ Potrivit studiului „Digitalizarea Europei”, comandat de Vodafone Institute, 62% dintre românii din urban intervievați au declarat că se vor muta la țară într-un an sau doi. Criza COVID-19 le-a schimbat românilor percepția cu privire la ideea de a trăi la țară.² Înșuși cuvântul „țară” înseamnă și „patrie”. S-a născut „țara” la țară? Cred că da.

Încă de la începuturi, Dumnezeu a conceput viața în Grădina Edenului. Cuvântul ebraic *eden* înseamnă „încântare”, prin extensie: „grădină frumoasă, plăcută”. Așa ar fi trebuit să trăim! Într-o grădină și un mediu ambiant plăcute, muncind de plăcere! Doar că cel mai redutabil virus, păcatul, a schimbat condiția noastră. A întunecat mintea oamenilor, cerul de deasupra lor și i-a alungat din

paradis într-o nesfârșită călătorie pe pământul blestemat. Omul răzvrătit a început să se apere de păcat, vrăjmași și remușcări. Odată cu Nimrod și Cain, grădinile frumoase ale Edenului au fost înlocuite cu simbolul rebeliunii – cetățile. În Babilon, grădinile suspendate ale Semiramidei îi alinau acesteia dorul după patria natală și parcă, ca un simbol peste veacuri, ne aduc aminte de adevăratele grădini ale paradisului. Mai târziu, Turnul Babel a fost înfrunghirea la superlativ a răzbelului omului împotriva lui Dumnezeu. Preșcolarii sunt trimiși să învețe la grădiniță, în limbile engleză și germană, *kindergarten*, literal „grădina copiilor”. Opera lui John Milton – *Paradisul pierdut* – ne aduce aminte de trecut și, mai ales, de viitor. Oamenii încă mai caută acest paradis pierdut.

Satul este locul natural marcat de familiaritate (acasă), simțul puternic al apartenenței, dar și locul unde credințele populare (prejudecățile) sunt cel mai bine păstrate. Comportamentele și credințele care nu se înscriu în norma satului sunt ferm sancționate.

Spre deosebire de sat, orașul este locul unde relațiile dintre oameni sunt mult mai reci și distante. Pe de altă parte, această impersonalitate percepută la oraș înseamnă acceptarea diversității: etnice, religioase, lingvistice. Orașenii fiind concentrați mai degrabă pe capacitatea de producție decât pe umanitate și bunăstare, experimentează un sentiment de cinism și lipsă de sens.

Satul și orașul sunt mai mult decât două entități geografico-fizice. Ele sunt entități sociale, cu propriul suflet și propria spiritualitate. Așadar, orașele și satele reprezintă două paradigme contrastante, care totuși nu se exclud reciproc. Dacă în anii 1800 doar 3% din populația lumii locuia în orașe, astăzi mai mult de 50% este cantonată în zona urbană. Se estimează că, în 2050, în jur de 65% din populația mapamondului va locui la oraș.³

Cui aparține ideea „afară din orașe”, tradusă la români cu „viața la țară”?

În 1885, Ellen G. White scria: „Nu este prea departe timpul când, la fel ca primii ucenici, vom fi siliți să ne căutăm refugiul în locuri pustii și izolate. Așa cum asediul Ierusalimului de către armatele romane a fost semnalul de fugă pentru creștinii iudei, tot astfel adoptarea de către națiunea noastră a decretului de impunere a sabatului papal va fi o avertizare pentru noi. Atunci va fi timpul să părăsim orașele mari și să ne pregătim să le părăsim și pe cele mici, pentru a locui în zone retrase, în locuri izolate, la munte.”⁴ „Fiecare să-și ia timp și să chibzuiească cu grijă pentru a nu fi asemenea omului din parabolă, care a început să clădească și nu a fost în stare să termine. Sunt unele persoane care se grăbesc să facă ceva și pornesc la acțiune fără să știe ce vor să facă. Dumnezeu nu cere așa ceva. (...) Nimic să nu fie făcut într-o manieră dezordonată, care să ducă la pierderi sau la sacrificare de bunuri materiale, din cauza cuvântărilor înflăcărare, nechibzuite, care stârnesc un entuziasm ce nu este după voia lui Dumnezeu, și fac, în acest fel, o biruință, a cărei obținere era esențială, să se transforme în înfrângere, din cauza lipsei de cumpătare ce caracterizează o judecată sănătoasă și a unui plan bine gândit, potrivit cu principiile și planurile noastre (mesaj scris pe data de 22 decembrie 1893, ca răspuns la o scrisoare venită din partea unui angajat din conducerea Battle Creek, care o informase pe sora White că, răspunzând îndemnurilor ei, între 100 și 200 de adventiști se pregătesc să părăsească orașul pentru a pleca la țară „cât mai curând posibil”).⁵ „Tații și mamele care au o bucată de pământ la țară și o casă confortabilă sunt regi și regine.”⁶ (Declarație făcută în 1894.)

Atitudini antiurbane

În 1790, doar 5,1% din populația SUA locuia în orașe. Abia după 30 de ani populația din orașe a început să crească. În 1990, 77% din populația SUA locuia în orașe. Aproximativ 50% dintre adventiști locuiesc în urban, și 50%, în orașe mici și sate (SUA, anii '90).⁷

În perioada de început a SUA, reacțiile cu privire la orașe erau destul de contradictorii. Un astfel de exemplu paradoxal este cel al vorbitorilor din sudul și vestul SUA care atacau orașele de pe Coasta de Est, numindu-le „locuri ale răului național și corupției”, în același timp apărându-și propriile orașe care reprezintă înaltele idealuri ale civilizației republicane.

Această atitudine negativă față de orașe este înrădăcinată parțial în moștenirea culturală americană a secolului al XIX-lea și în înțelegerea noastră teologică bazată pe Scriptură și Spiritul Profetic.⁸ Grijă specială pe care Ellen G. White a avut-o pentru lucrarea din marile orașe ne demonstrează că ea nu era împotriva celor care locuiau în orașe, însă nu a recomandat mediul fizic și mo-

ral al orașelor.⁹ Mai degrabă ea i-a sfătuit pe frați să se împărtășească în toată țara, în orașe, orașele și sate.¹⁰

Cum împăcăm tensiunea dintre misiunea în metropole și „afară din orașe”?

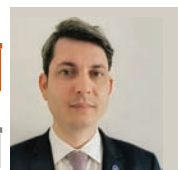
Care era metoda lui Hristos? „Numai metoda lui Hristos va aduce adevăratul succes în câștigarea de suflete. Mântuitorul Se amesteca printre oameni, ca Unul care le dorea binele. El le arăta simpatie, îi ajuta în problemele lor și le câștiga încrederea. Apoi le adresa chemarea: «Urmează-Mă!»”. Noi trebuie să interacționăm cu locuitorii orașelor pentru că suntem interesați de destinul lor veșnic. Același autor ne sfătuiește ca în ascultare de Dumnezeu să părăsim orașele și, asemenea lui Enoh, să lucrăm în orașe, dar să nu locuim în ele.¹¹

În 1909, Ellen G. White scria: „O, dacă am putea vedea nevoile acestor orașe așa cum le vede Dumnezeu.”¹² În 1910, când Ellen G. White declara: „Povara nevoii de face misiune în marile orașe apasă așa de tare asupra mea, încât uneori simt că voi muri”¹³, doar 15% din populația SUA locuia în orașe. Sora White a scos în evidență în scrierile inspirate nevoia stringentă de a evangheliza orașele, în același timp accentuând un stil de viață simplu și sănătos, de preferat în mediul rural. Aceasta înseamnă că orașele sunt locuite de oameni pe care Dumnezeu îi iubește, dar, în același timp, orașele sunt medii nesănătoase pe care trebuie să le evităm. Tensiunea nu trebuie rezolvată prin „ori, ori”, ci prin „în interior din afară”. Ellen G. White a declarat în nenumărate rânduri că în marile orașe este nevoie de: școli, sanatorii, centre de influență, restaurante vegetariene, magazine de alimente sănătoase, biserici, evanghelizare din casă în casă, evanghelizare publică, evanghelizare prin literatură și misiune medicală. Această lucrare trebuie făcută pe cât este posibil din avanposturile rurale situate în apropierea marilor orașe.

Thomas Jefferson și Edgar Allen Poe

În mod special această atitudine (retorică) antiurbană o regăsim în zona Americii de Nord. În 1784, când proporția rural-urban era mult în favoarea ruralului, Thomas Jefferson afirma că aceia care lucrează pământul alcătuiesc poporul ales al lui Dumnezeu. În schimb, în orașe locuiau „gloatele” care nu susțin gu-

**CRITERIUL
MISIUNII
DANIEL
NIȚULESCU**

**SORA WHITE A SCOS
ÎN EVIDENȚĂ ÎN
SCRIERILE INSPIRATE
NEVOIA STRINGENTĂ
DE A EVANGHELIZA
ORAȘELE LOCUITE
DE OAMENI PE
CARE DUMNEZEU ÎI
IUBEȘTE, ÎN ACELAȘI
TIMP ACCENTUÂND
UN STIL DE VIAȚĂ
SIMPLU, DE PRE-
FERAT ÎN MEDIUL
RURAL.**

vernul. El aprecia că orașele sunt o amenințare directă la democrația Statelor Unite, care aveau o economie bazată pe agricultură. Era de acord că orașele erau necesare pentru comerț, artă și știință, însă ele nu puteau produce „adevărații oameni” precum satele. Între 1784 și 1789, Jefferson a vizitat Europa și a observat starea deplorabilă a ceea ce el numea „forfotă goală” din orașele Europei, care i-a întărit convingerea că „orașele reprezenta adevărata amenințare a valorilor americane”. Acesta îi scria lui James Madison într-o scrisoare trimisă în 1787: „Cred că guvernul nostru va fi virtuos pentru multe secole dacă țara rămâne preponderent agrară. (...) În momentul în care lumea se va muta la oraș, ca în Europa, vom deveni corupți ca europenii”.¹⁴ Jefferson aprecia că febra galbenă îi va descuraja pe americani să se mute în zonele urbane.

În primele decade ale secolului al XIX-lea, mentalitatea americană era că orașele sunt niște instituții artificiale care reprezintă o sursă de corupție pentru om.

Literatura americană din acele veacuri reține aceleași prejudecăți împotriva orașelor. Tema dominantă a primelor romane americane este orașul ca un creuzet al păcatului. America acelor vremuri era privită ca fiind Edenul pierdut. Orașele deveniseră un simbol al căderii din har, oferit locuitorilor de la țară. Harry Levin descria „SUA ca pe o grădină, un Eden agrar care și-a pierdut influența din cauza urbanizării ei”.¹⁵ Tinerii erau atrași de promisiunea înavutirii la orașe. Odată ajunși în orașe, ei trăiau o singurătate cumplită, pe care nu au simțit-o vreodată în pădurile de la țară. Hoinărind pe străzile pustii ale orașelor, acești tineri de la țară întâlneau golani și prostituate. Gloatele fanatice din orașe alergau oameni veniți din alte părți. Portretul bântuitor al vieții orașului a fost, de asemenea, o temă preferată pentru Edgar Allen Poe în *Orașul distrus* și *Orașul păcatului*.

Comunitatea amish și menonită

De la început comunitățile menonite și amish au fost adeptele vieții la țară, punându-și într-o oarecare măsură amprenta asupra mentalului american și, inevitabil, asupra adventiștilor. Cei care formează comunitatea amish sunt urmașii anabaptiștilor elvețieni. Ei au emigrat din Elveția în Pennsylvania. Din cauza domniei celui rău în lumea aceasta, datoria creștinilor este să se păstreze nepătați într-o lume decăzută. Textele din Romani 12:1–2 Corinteni 6:14 – „Nu vă înjugați la un jug nepotrivit cu cei necredincioși. Căci ce legătură este între neprihănire și fărădelege? Sau cum poate sta împreună lumina cu întunericul?” reprezintă devizele lor. Această convingere puternică le interzice să locuiască în orașe sau să muncească în fabrici, să folosească electricitatea, telefonია mobilă, sistemele de încălzire centrală și automobilele. Caii sunt folosiți în muncile agricole și ca mijloc de de-

plasare. Această comunitate apreciază foarte mult natura și pământul deoarece lumea fizică (pământul) în sine nu este coruptă. Dumnezeu i-a poruncit lui Adam să se ocupe de cultivarea pământului și creșterea animalelor, lucruri care nu se pot întâmpla în orașe.¹⁶

Menno Simons a fost unul dintre liderii anabaptiști. Menoniții sunt descendenții anabaptiștilor elvețieni și germani. Pentru mulți menoniti, orașele reprezintă o amenințare la adresa credinței lor, de aceea este nevoie ca ei să se retragă din lumea ispitelor și a păcatelor. Din perspectiva economiei mântuirii, menoniti au considerat agricultura un ideal. A fi menonit este aproape invariabil sinonim cu a lucra în agricultură. Ei nu pot supraviețui în orașe. Totuși, după al Doilea Război Mondial, unii menoniti s-au urbanizat.

Este greu de stabilit ce influență a avut această moștenire antiurbană asupra lui Ellen G. White. Chiar dacă nu ar fi existat acest transfer asupra pionierilor adventiști, Ellen White a fost totuși influențată de „agrarianismul ebraic din gândirea creștină, care zugrăvea orașele ca locuri ale vanității, poftelor carnale și conspirației”.¹⁷ Construirea cetăților de către urmașii lui Cain, chemarea lui Avraam de a ieși din Ur, atracția pe care Lot a simțit-o față de cetățile Sodoma și Gomora sunt ilustrații folosite pentru a exprima directă legătură dintre imoralitate și viața cetăților. Adventiștii de ziua a șaptea aveau origini rurale până în 1870, când a început era urbanizării.

Ellen G. White, (1827–1915) – vârful de lance al locuirii la țară, s-a născut și a murit la țară. În ciuda faptului că a călătorit foarte mult, a dezvoltat împreună cu soțul ei trei ferme, iar în Australia a supervizat dezvoltarea unui program agricol la Avondale College. A scris peste 60 de declarații cu privire la viața la țară. Din 1870–1910 a combătut constant viața la oraș, fiind avocatul vieții la țară. În 1906, mesagerul Domnului a descoperit în mod clar sursa îndemnurilor repetate: „Afară din orașe! Afară din orașe! Acesta este mesajul pe care Domnul mi l-a dat.”¹⁸ Scriitori contemporani ei se exprimau asemănător cu privire la orașe: „Locuitorii orașelor americane viețuiau chiar pe buza unui vulcan social.”¹⁹

Butler și Prescott

În 1890, George I. Butler, președinte al Conferinței Generale, scrie în revista *Review and Herald* articolul „Viața la țară și viața la oraș”. Câțiva ani mai târziu, W.W. Prescott, un educator și administrator adventist, scrie un articol intitulat „Satul și orașul”, avertizându-i pe adventiști să reziste ispitei de a se muta la oraș. ■

Daniel Nițulescu, doctor în istorie,
pastor în Conferința Muntenia

- ¹ https://adevarul.ro/locale/oradea/au-dat-orasul-viata-sat-anul-trecut-116000-oraseni-s-au-mutat-tara-1_615b03f55163ec4271f9152f/index.html, accesat astăzi, 03.11.2021.
- ² https://adevarul.ro/news/societate/62-romanii-oras-s-ar-muta-tara-pandemia-schimbata-perceptia-privind-viata-mediul-rural-studiu-1_60dc6c945163ec42719d2a4e/index.html, accesat astăzi, 03.11.2021.
- ³ Lionel Matthews. *Adventist Review*, May 2016, <https://www.adventistreview.org/1508-28>, accesat astăzi 14.11.2021.
- ⁴ Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, vol. 5, 1885, pp. 464–465. – {EUZ 121.1}<https://m.egwwritings.org/ro/book/2708.652?>, accesat astăzi, 03.11.2021.
- ⁵ *Idem*, *Evenimentele ultimelor zile*, 120.3, <https://m.egwwritings.org/ro/book/2708.652?>, accesat astăzi, 03.11.2021.
- ⁶ *Idem*, *Căminul adventist*, 141, <https://m.egwwritings.org/ro/book/2708.557?>, accesat astăzi, 03.11.2021.
- ⁷ Martin Byung Cho Rho, *Improving the Understanding and Practice of Country Living in the Georgia Central Korean SDA Church*, Andrews University, 1994, DMin Dissertation, 7.
- ⁸ Gottfried Oosterwal, „God Loves the Cities”, *Adventist Review*, February 5, 1987, 144:8 apud Martin Byung Cho Rho. *Improving the Understanding and Practice of Country Living in the Georgia Central Korean SDA Church*, Andrews University, 1994, DMin Dissertation, 67.
- ⁹ Martin Byung Cho Rho, *Improving the Understanding and Practice of Country Living in the Georgia Central Korean SDA Church*, Andrews University, 1994, DMin Dissertation, 67.
- ¹⁰ Ellen G. White, *Testimonies for the Church* (Mountain View, CA: Pacific Press Publishing Association, 1946), 8:244-245.
- ¹¹ *Idem*, *Evangelizare*, 77,5, <https://m.egwwritings.org/ro/book/2685.278?hl>, accesat astăzi, 16.11.2021.
- ¹² *Idem*, *Evangelism* (Washington, D.C.: Review and Herald Publishing Association, 1970), p. 32.
- ¹³ *Ibidem*, p. 34.
- ¹⁴ Martin Byung Cho Rho, *Improving the Understanding and Practice of Country Living in the Georgia Central Korean SDA Church*, Andrews University, 1994, DMin Dissertation, pp. 7–8.
- ¹⁵ *Ibidem*, p. 10.
- ¹⁶ Martin Byung Cho Rho, *Improving the Understanding and Practice of Country Living in the Georgia Central Korean SDA Church*, Andrews University, 1994, DMin Dissertation, pp. 15–17.
- ¹⁷ *Ibidem*, p. 19.
- ¹⁸ Ellen G. White, *Life Sketches of Ellen G. White* (Mountain View, CA: Pacific Press Pub. Assn., 1943), 409.
- ¹⁹ Charles N. Glaab & Brown A. Theodore, *A History of Urban America* (New York: MacMillan Company, 1967), 231 apud Martin Byung Cho Rho. *Improving the Understanding and Practice of Country Living in the Georgia Central Korean SDA Church*, Andrews University, 1994, DMin Dissertation, 22.

ADEVĂRURI ȘI PERSPECTIVE cu Florin Matei

LUNI - MIERCURI, ora 21:00

SCANDALUL 666 (I)

Numărul fiarei” apare pentru prima dată în profeția lui Ioan din Apocalipsa 13:17,18 și este reluat în Apocalipsa 15:2. Mai apare în 1 Împărați (3 Regi) 10:14 (666 talanți aur), reprezentând venitul comercial anual al regelui Solomon, iar în Ezra 2:13, ca număr de recensământ (666 membri ai clanului lui Adonikam).

Nu vom analiza aici identitatea fiarei din Apocalipsa 13, nici relația dintre ea și surata ei mai tânără și mai activă, sau relația dintre cele două și „icoana” fiarei dintâi, nici relația dintre număr, nume și semn. Lăsăm acestea pentru un alt articol viitor. Ne vom concentra acum exclusiv asupra istoriei interpretării „numărului numelui ei” în mișcarea adventistă.¹

Un scurt excursus preadventist

În bună tradiție protestantă, fiara Antichrist (care ieșe din mare) în Apocalipsa 13 a fost identificată cu Roma, nu doar Roma cezarilor (ceea ce și teologia catolică recunoaște), ci în special Roma papilor. Interpretarea precedă cu mult Reforma protestantă, începând cu episcopul Eberhard II de Salzburg (1240), teologul britanic John Wyclif (1384), Matthias de Janow (1394), Jan Hus (1415), John Purvey (1428).

Interpretarea a fost susținută apoi de o mulțime de teologi protestanți (reformați, luterani, anglicani etc.): William Tyndale (1536), Andreas Osiander (1552), George Joye (1553), John Bale (1563), Nicolaus von Amstdorf (1565), Virgil de Solis (1567), Alphonsus Conradus (sec. XVI), John Jewell (1571), Heinrich Bullinger (1575), King James I (1625), Andreas Helwig (1643), John Tillinghast (1655), Johannes Cocceius (1669), Thomas Goodwin (1680), Roger Williams (1683), Drue Cressener (1718), Sir Isaac Newton (1727), Johann Bengel (1752), John Gill (1771), John Wesley (1771), Timothy Dwight (1796).²

Unii dintre acești învățați au fost persecutați, alții au fost executați. Nu este de mirare că această interpretare a apărut în mod natural în plin Ev Mediu, în vremurile de sinistră glorie a ierarhiei romane, care mărturisea că Christos Și-ar fi întemeiat Biserica „pe un singur om” și că în numele autorității date de Dumnezeu ar avea dreptul să strivească și să înăbușe în sânge orice opoziție. Amploarea reală a acestor evenimente este doar o chestiune de nuanță și de statistică imposibil de reconstituit. Regimul de teroare care s-a perpetuat pe o durată fără egal în istoria omenirii a lăsat în memoria noastră colec-

tivă o urmă atât de adâncă, încât Ioan Paul II și Francisc I s-au simțit nevoiți să recunoască public și să ceară scuze pentru persecuțiile din partea Bisericii din trecut.

Identificarea fiarei marine cu papalitatea a devenit apoi standard în protestantism, în special în America secolelor XVIII–XIX. (Au existat însă și interpreți protestanți care credeau că a doua fiară – cea terestră – ar fi papalitatea, în timp ce fiara marină ar fi doar Roma păgână.) Cum toți predicatorii asociați cu William Miller în anii 1840–1844 erau de diverse confesiuni protestante, interpretarea aceasta era unanimă în mișcarea adventistă (millerită).

„Am văzut ridicându-se din pământ o altă fiară. (...) Ea a făcut ca la toți – mici și mari, bogați și săraci, liberi și sclavi – să li se dea un semn pe mâna dreaptă sau pe frunte și nimeni să nu poată cumpăra sau vinde dacă nu are semnul, adică numele fiarei sau numărul numelui ei. Aici este înțelepciunea! Cel ce are pricepere să calculeze numărul fiarei, pentru că este numărul unui om. Numărul său este șase sute șizeci și șase.”

(Apocalipsa 13:11-18)

Interpretările numărului 666 în adventism

Dacă identitatea fiarei cu papalitatea a fost întotdeauna unanimă în adventism, în ciuda unor bombăneli mai recente, nu tot așa este cu semnificația numărului fiarei 666. De altfel, interpretarea acestui număr nu a fost niciodată un principiu de credință în Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea, ci o opțiune teologică.

William Miller credea că 666 ar însemna tot atâția ani. Această opinie fusese afirmată de Martin Luther (1546), în mod repetat, că 666 ar fi anii aproape încheiați ai dominației seculare a papalității (care în opinia lui Luther era fiara a doua din Apocalipsa 13). Baptistul american Robert Scott (1834) o interpretase de asemenea ca ani de dominație papală ai celei de a doua fiare (666 ani înainte de 1843).³ De altfel, acest tip de interpretare pare să fi fost destul de popular în timpul lui Miller, care era de asemenea baptist.⁴ El însă o aplica la Roma păgână („hattamid”), numărând 666 ani între 158 î.H. și 508 d.H. Dar opinia lui Miller nu a avut un ecou de durată în adventism.

Joseph Bates credea că 666 reprezintă protestantismul, cu tot atâtea secte, reprezentând fiara a doua. La această opinie au subscris pentru scurt timp soții White (cf. EGWC 286–287), precum și J.N. Andrews, Meritt E. Cornell și John Loughborough. Prima diagramă apocaliptică azș, desenată de Samuel W. Rhodes și gravată de Otis Nichols în 1850, are sub a doua fiară din Apocalipsa 13 o notă, despre cele două coarne, „unul papist și altul protestant, ale căror nume totalizează 666”.

Dar pe la 1860, pionierii au abandonat această opinie. James White o respingea, observând ironic că, între timp, numărul confesiunilor protestante crescuse. O nouă interpretare a apărut, și anume că 666 este codul numerologic al cunoscutului titlu papal tradițional *VICARIUS FILII DEI*. Primul care a publicat această interpretare în adventism pare să fi fost John Nevins Andrews (1855).⁵

Dar Andrews nu aducea o descoperire originală. Ea era în circulație de circa 230 de ani în lumea protestantă. Primul învățat care publicase larg această interpretare fusese lingvistul și filologul german Andreas Helwig, rectorul Universității din Berlin (1611, 1630), în scrierea sa *Antichristus Romanus*. Helwig a fost urmat de diferite surse protestante (teologi, comentatori sau traduceri biblice adnotate), timp de peste 200 de ani: Heinrich Bullinger, Biblia de la Geneva (1557, 1560), teologul britanic calvinist-anglican William Whitaker (1582), episcopul reformat István Szegedi Kis (1593). În America, pastorul presbiterian Amzi Armstrong (1815) și teologul episcopal Richard C. Shimeall (1842), precum și alți autori îl precedaseră pe Andrews.

În 1865, Uriah Smith, cumnatul lui J.N. Andrews și primul autor al unui comentariu adventist al cărților Daniel și Apocalipsa, a fixat definitiv identificarea nu-

mărului mistic 666 în citirea ghematrică a titlului papal *VICARIUS FILII DEI* (= Locțiitorul Fiului lui Dumnezeu / Vice-Christos), cu trimitere la prima fiară din Apocalipsa 13.

VICARIUS FILII DEI inscripționat pe tiară?

Până aici, totul ține de viziunea protestantă, care este biblică în principiu. Cum însă erorile nu-i evită nici pe cei cufundați în cărți, un detaliu din comentariul lui Uriah Smith, cu referire la titlul *VICARIUS FILII DEI*, a devenit repede un mit cu impact evanghelistic. Uriah Smith, îndatorat unei surse americane, pe care nu o verificase (cartea doamnei A.T.J. Bullard)⁶, a introdus o eroare care avea să facă epocă. Doamna Bullard afirmase că titlul antichristului papal este inscripționat pe tiară. Și se pare că ideea aceasta nu era o invenție a autoarei, ci căpătase deja notorietate. Prin comentariul lui Smith însă, zvonul acesta s-a universalizat în adventism și oriunde pătrundea comentariul lui Smith prin colportaj.

Mitul acesta a fost alimentat mereu, devenind o adevărată teorie a conspirației. Autori catolici susțin⁷ că s-au răspândit zvonuri false despre numărul 666 în mediul adventist, și anume că se spune că o doamnă protestantă în vizită la Roma, în 1832, ar fi văzut inscripția pe tiara lui Grigore al XVI-lea; că la funeraliile unui papă de pe la începutul secolului al XX-lea (Leon XIII sau Pius X), s-ar fi văzut inscripția de pe tiară; că tiara aceea, inscripționată cu pietre scumpe, ar fi întotdeauna folosită la încoronarea papilor și în mod special la încoronarea lui Eugenio Pacelli ca Pius al XII-lea, în 1939; că papa ar fi purtat tiara aceasta la o missă de Paște în 1845 și inscripția ar fi fost clar vizibilă. Mitul era credibil, atractiv și incitant, așa că devenise dificil de demontat.

În 1910, la provocarea unui prieten protestant, un proaspăt convertit la catolicism scria revistei indiene catolice *The Examiner* din Mumbai, întrebând care este adevărul despre titlul *Vicarius Filii Dei*, 666 și inscripția de pe tiara, sau mitra papală. Ernest R. Hull, iezuit, editorul revistei, a tratat cu flit întreaga poveste. Nu s-a referit deloc la tiară, nu a respins autenticitatea titlului, dar a venit cu două contraargumente:

1. Că este un lucru obișnuit ca orice mare personalitate să aibă dușmani;

2. Că argumentul este stupid, deoarece de multe secole s-au ocupat mulți cu sportul căutării de nume sau

INTERPRETĂRI REVIZUITE FLORIN LAIU

NE VOM CONCENTRA
ACUM EXCLUSIV
ASUPRA ISTORIEI
INTERPRETĂRII
„NUMĂRULUI
NUMELUI EI” (FIARA
DIN APOCALIPSĂ 13)
ÎN MIȘCAREA
ADVENTISTĂ.

titluri care să corespundă numărului 666 și că suma ghematrică a literelor nu demonstrează nimic, deoarece multe nume sau titluri au fost propuse în acest scop. A exemplificat și cu propriul său nume, care latinizat (*ERNESTVS REGINALDVS HVLL*) și socotit ar totaliza 666. Prin urmare, metoda ar ține de domeniul jocurilor speculative și nu poate fi credibilă, întrucât ar spori prea mult numărul antihriștilor. Dar Hull nu a explicat de ce și-a latinizat doar prenumele, nu și numele de familie. Este evident că și el practica un sport, dar în apărare.

Articolul lui Hull a atras atenția unui alt editor catolic, neamțul Arthur Preuss (†1934), de la *Catholic Review*⁸ din SUA. Preuss a avut ideea de a retipări replica lui Hull într-o formă scurtă, modificată și cu o notă introductivă. De data aceasta, gafa avea să fie de partea catolică: Preuss a neglijat să pună ghilimele unde trebuia, așa că acum se putea citi că afirmațiile scandaloase ar fi fost ale editorului. Pentru ca ironia să fie perfectă, *Our Sunday Visitor*, o altă revistă catolică americană, a retipărit articolul lui Preuss, incluzând faimoasa afirmație, care printr-o adevărată „transsubstanțiere” editorială, deveneau astfel cuvintele unei autorități catolice:

Titlul Papei de la Roma este *Vicarius Filii Dei*, și, dacă facem suma acestor litere, luate ca niște cifre latine (majuscule), ele totalizează 666.

Până la urmă s-au prins că era o greșală, astfel că *Our Sunday Visitor* a repudiat mai târziu declarația compromițătoare. Totuși, declarația „istorică” a revistei a fost în continuare citată cu toată seriozitatea, ca dovadă că titlul ar fi fost scris pe tiara sau pe mitra pontificală, deși adevărata miză nu este unde a fost scris acest titlu, ci dacă este real și suficient recunoscut în istorie.

La 16 august 1935, David Goldstein, un evreu catolic, s-a repezit împotriva adventiștilor care făceau caz de numărul titlului papal. Goldstein afirma că *Vicarius Filii Dei* nu este titlul oficial al papei și că nu ar totaliza 666, ci 665.⁹ În 1945, D. Goldstein a reluat această polemică într-o carte, contestând validitatea calcului ghematric, deoarece *Vicarius Filii Dei* este un titlu, în timp ce numele papei era, pe atunci, Pius al XII-lea. Nici această obiecție nu este serioasă, deoarece fiara Apocalipsei trimite la monarhia pontificală, ca instituție politico-religioasă, nu la un papă ca persoană.

Primul comitet teologic despre „numărul fiarei”

În urma acestei provocări catolice, la 16 aprilie 1936, fratele Charles H. Watson (Pres. C.G) a adunat în biroul său un grup de teologi reprezentativi ai Bisericii: L.E. Froom, F.D. Nichol, F.M. Wilcox, W.W. Prescott.

Veteranul Prescott era tulburat că acest scandal al „numărului numelui” afectează credibilitatea Bisericii. Se pare că tot el îl stărnise pe președinte să convoace con-

sfătuirea. El contesta ideea că *Vicarius Filii Dei* ar fi un titlu oficial și deja publicase în 1933 că acest titlu nu ar fi valid pentru calculul 666, deoarece este latin, nu grecesc – cum ar presupune textul Apocalipsei.

După cum se știe, Apocalipsa a fost scrisă în greacă, iar titlul oficial al papilor, din 1439 și până astăzi, este *Vicarius Christi* (Vice-Christos). Ironie însă și acest titlu oficial este penibil, deoarece este comparativ cu denumirea grecească *antichristos* din scrierile lui Ioan. (În greacă, *anti* înseamnă „în loc de”, „comparativ cu”, „în rivalitate cu”, iar când este compus cu un titlu, înseamnă mai degrabă „vice-”).¹⁰ Dar *antichristos* nu totalizează 666.

Se pare însă că profesorul Prescott s-a cam grăbit cu concluziile, fiind intimidat de obiecțiile catolicilor¹¹ și furat de o explicație mai nespecifică, de origine idealistă, că numărul 666 ar indica pe cineva care se opune lui Iisus, deoarece numărul numelui *Iisus* este (în greacă!) 888. Nu știm de unde împrumutase profesorul interpretarea idealistă, dar este cert că ea fusese deja popularizată în Europa de savantul mistic suedez Emanuel Swedenborg (1766) și de prezbiterianul britanic David Thom (1848). Ideea avusese destul timp să penetreze și mediul american.

În 1939, misionarul adventist Henry Brown a redactat un manuscris de 49 de pagini, pe care l-a înmănat comitetului teologic, în care afirma că am putea menține

titlul latin *Vicarius Filii Dei* ca fiind numele fiarei din Apocalipsa 13:18, dar cu precauție, deoarece Ellen G. White ne-ar fi avertizat că nu înțelegem totul cu privire la acest subiect. În schimb, propunea o interpretare spirituală a numărului 666, pe care se pare că o împrumutase din comentariul teologului luteran Joseph A. Seiss.¹²

După doi ani, în urma unor cercetări făcute în Europa (Roma, Viena, Geneva, Paris, Londra, Berlin), fratele Froom afirma: „În afară de falsa Donație a lui Constantin din Decretul lui Grațian, nu am găsit nicăieri o folosire autentică a lui *Vicarius Filii Dei* ca titlu papal.” În 1939 și 1943, comitetul teologic s-a întâlnit iarăși, la invitația noului președinte, James L. McElhany și sub conducerea lui William H. Branson. Participanții au întocmit un document de 42 de pagini, al cărui conținut îl rezumăm în rândurile următoare:

Folosirea lui *Vicarius Filii Dei* ca titlu papal, însumând 666, nu depinde de o presupusă inscripție pe țară sau pe mitră, nici de caracterul „oficial” al titlului. Sursele cele mai autoritare ale Bisericii Romano-Catolice, incluzând 9 papi și importanți autori catolici, au folosit falsa *Donație Constantiniană* ca document valid timp de peste 700 de ani. În acest uriaș fals istoric se include titlul *Vicarius Filii Dei*, aplicat retroactiv apostolului Petru și apoi presupușilor săi urmași, episcopii Romei. Iar *Donația Constantiniană* a rămas neschimbată în documentele ecleziastice și în legile canonice ale BRC, din secolul al VIII-lea până în secolul al XX-lea.

Disputa însă a continuat până în zilele noastre. O veți afla în numărul următor al revistei. ■

¹ Sursele principale de informare pentru acest articol au fost: L.E. Froom, *Prophetic Faith of Our Fathers*, vol. 4, 1954:1991-1992, și articolul lui Edwin de Kock din Enciclopedia Adventistă ESDA <https://encyclopedia.adventist.org/article?id=5FP8#fnref122>

² Froom 4PFOF 1954:1991-1992.

³ 4PFOF 322.

⁴ 4PFOF 268. Cineva (posibil A. J. Krupp, care îi era cunoscut lui Miller) sub pseudonimul „A Voice From Pennsylvania” a publicat în periodicul *Watchman of the Night and Millennial Morning* 1833, că numărul reprezintă 666 ani între 1177 și 1843/1844.

⁵ Edwin de Kock afirmă că Uriah Smith (1865) ar fi fost primul autor adventist care a publicat interpretarea despre 666, numărul anticristului papal = *VICARIVS FILII DEI*. <https://encyclopedia.adventist.org/article?id=5FP8>

⁶ Anne T.J. Bullard, *The Reformation: A True Tale of the Sixteenth Century*, 1832.

⁷ www.catholicfidelity.com/apologetics-topics/papacy/vicarius-filii-dei

⁸ Revistă redenumită mai târziu *Catholic Fortnightly Review*.

⁹ Logica lui D. Goldstein era aceea că I înainte de L s-ar citi 50 minus 1, nu 50+1. Dar catolicul greșea aici, deoarece același raționament s-ar fi aplicat și în cazul precedentei lui I înainte de V și astfel totalul ar fi fost 662, nu 665. Dar ghematria (calculul sumei numerice numerelor), în cazul numerelor latine, folosește doar însumarea simplă a fiecărei litere cu valoare numerică (ca în ebraică și greacă), deoarece este un sistem convențional mistic, nu aritmetică pură.

¹⁰ 1 Ioan 2:18,22; 4:3; 2 Ioan 1:7. Pentru prep. *anti*, a se vedea Mat. 2:22; Luca 1:11.

¹¹ Prescott era foarte scrupulos cu asemenea lucruri. Deși era în totul loial interpretărilor majore ale Bisericii, nu avea dubii că fiara din Apocalipsa 13 este papalitatea, dar îi calcula diferit cele 1 260 zile-ani: 533-1793.

¹² Josef A. Seiss *The Apocalypse, Lectures on the Book of Revelation*, Cosimo Classics, New York, 1900, © 2007:848. BooksGoogle.

Florin Lăiu, profesor de Biblie, pensionar

la odihnă » » » » »

COMAN ALEXA

Născut la 14.01.1958 în Moisei, județul Maramureș, din familia lui Alexa Coman și Ileana (Vatasel), fiind al șaptelea copil, educat creștinește, primește botezul în Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea în Bistrița. Se căsătorește în noiembrie 1973 cu Ana Praja, în localitatea Bălaia, județul Bihor, au împreună trei copii: Dana, Alina și Alexandru. Fiind dedicat lucrării muzicale din biserică, pasionat de cor și de fanfară, activează

în orice activitate cu dedicație și credincioșie, prietenos, amabil și atent cu cei din jur. Participă în ultimele zile ale vieții la construcția noii biserici din Bălaia.

După o scurtă suferință cauzată de COVID-19, moare la vârsta de 62 ani, la 22 octombrie 2021, lăsând în urmă soția, copiii și nepoții. Este condus pe ultimul drum de către familie și apropiați. Pastorul Marcel Asanache, cu care a colaborat în slujirea bisericii, a oficiat serviciul divin de înmormântare.

Cu speranța revederii la înviere, a consemnat sora lui, **Nita Crăciun**.

BUCURIA ÎNCERCĂRII

Frații mei, să priviți ca o mare bucurie când treceți prin felurite încercări, ca unii care știți că încercarea credinței voastre lucrează răbdare” (Iacov 1:2,3).

Trăim vremuri grele, zilele sfârșitului despre care au scris prorocii și despre care am tot vorbit și le-am așteptat să vină. Încercările care ne stau în față ne tulbură și aduc îngrijorare și teamă. Oriunde ai privi, veștile sunt tot mai sumbre și întunecate. Un singur loc păstrează în el și acum, așa cum a făcut-o întotdeauna, lumină, speranță și încurajare. Iar acest loc este Cuvântul lui Dumnezeu, din care ne tragem puterea și învățătura, care să ne ajute să rămânem în picioare și în aceste timpuri ale sfârșitului de veac.

Apostolul Iacov spune: „Frații mei, să priviți ca o mare bucurie când treceți prin felurite încercări, ca unii care știți...”. Nimeni nu dorește să treacă prin încercări. Nimănui nu-i place suferința. Dar ca să te mai și bucuri când treci prin încercări sună ca și cum ți-ai fi pierdut mințile. Dumnezeu ne spune însă că necazurile, întristările și încercările sunt singurele moduri prin care credința noastră crește și ajunge puternică, de nezdruccinat. Pentru că vor veni încercări mai grele și vom avea nevoie de o credință mai puternică!

Privind în urmă, la încercările fraților noștri, la experiențele de credință ale oamenilor lui Dumnezeu, la propriile văi adânci prin care am trecut și din care Domnul ne-a scos, vom avea puterea să mergem înainte. Ellen G. White scria: „Examinând istoria trecutului nostru, urmărind fiecare pas de înaintare până în situația noastră prezentă, pot să spun: Domnul fie laudat! Când văd ce a înfăptuit Dumnezeu, mă simt plină de uimire și încredere în Domnul Hristos, Conducătorul nostru. Nu avem a ne teme de nimic pentru viitor decât de a uita calea pe care ne-a condus Domnul și învățătura Sa din istoria trecutului nostru.” (*Evenimentele ultimelor zile*, p. 721)

Așa cum Dumnezeu ne-a condus și ne-a scos cu mână tare și cu braț puternic din gropile noas-

tre cu lei din trecut, tot așa ne va purta de grijă și în viitor, orice ar fi să vină. Iar încrederea aceasta deplină și calmă, care vine după ce ai trecut cu Dumnezeu prin încercare și ai ieșit biruitor, aduce cu ea bucuria cerească despre care vorbește apostolul, aceea stare de fericire care izvorăște din umblarea cu Dumnezeu zi de zi. Nu știm cât vor mai dura aceste vremuri rele, care au venit peste lumea noastră, dar știm, și avem asigurarea, că Dumnezeu este cu noi în toate încercările.

Apostolul Iacov ne mai spune că tocmai aceste încercări lucrează în noi o calitate atât de necesară și esențială pentru a putea rezista în luptele noastre. Răbdarea este scopul încercării, dar, în același timp, și primul produs al ei. Cuvântul grecesc pentru răbdare este *hupomone*, care înseamnă „fermitate, neclintire, rezistență”. Ai nevoie de răbdare ca să ieși învingător din încercări, și tocmai încercările produc răbdarea. Este ca atunci când faci mișcare, când alergi. Ai nevoie de rezistență pentru a putea alerga, dar tocmai faptul că alergi îți mărește capacitatea de a rezista la mai mult efort fizic. Răbdarea ne ajută să rămânem liniștiți și încrezători în asigurarea eliberării finale pe care ne-o va oferi Dumnezeu și să transmitem această încredere prin tot ceea ce spunem și facem și celor pe care ni i-a dat Domnul în grijă.

Cultivarea acestei aptitudini este vitală, este asigurarea că vom rezista până la final, că nu vom renunța, nu ne vom pierde pe drum. Luca, în capitolul 21:19, ne spune: „Prin răbdarea voastră, vă veți câștiga sufletele voastre.” Trebuie să privim dincolo de fiecare suferință și încercare, să avem în vedere rezultatul final urmărit de Dumnezeu. Numai atunci vom putea înțelege, vom putea avea încredere și tărie și, mai mult, ne vom purta povarile cu bucurie prin valea durerii.

„Să ne uităm ținta la Căpetenia și Desăvârșirea credinței noastre, adică la Isus, care, pentru bucuria care-I era pusă înainte, a suferit crucea, a disprețuit rușinea și stă la dreapta scaunului de domnie al lui Dumnezeu” (Evrei 12:2). ■

**TINTA-
NEABĂTUTĂ
AUREL
NEAȚU**

**SĂ NE STRĂDUIM
SĂ PRIMIM
DINCOLO DE
FIECARE SUFERINȚĂ
ȘI ÎNCERCARE, SĂ
AVEM ÎN VEDERE
REZULTATUL FINAL
URMĂRIT DE
DUMNEZEU. NUMAI
ATUNCI VOM
PUTEĂ ÎNȚELEGE,
VOM PUTEA AVEA
ÎNCREDERE ȘI
TĂRIE ȘI, MAI
MULT, NE VOM
PURTA POVERILE
CU RĂBDARE ȘI
BUCURIE PRIN
VALEA DURERII.**

Aurel Neațu, președinte, Uniunea de Conferințe a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România

INCURSIUNE ÎN LUMEA BIBLIEI

A. Cucerește Canaanul!

Copiii lui Israel au fost chemați să cucerească tot teritoriul Canaanului. S-a tras la sorți partea pentru fiecare seminție. După tragerea la sorți, ei trebuiau să cucerească teritoriul respectiv. Și tu poți cuceri Canaanul răspunzând la câte o întrebare pentru fiecare seminție!

1. Ce aliment a găsit Ruben pe câmp și l-a adus la mama lui, Lea? _____
2. Care este primul rege provenit din seminția lui Iuda? _____
3. Care din următoarele seminții avea teritoriul de partea cealaltă a Iordanului: Beniamin; Dan; Gad? _____
4. Cum se numea cel mai mic dintre copiii lui Israel? _____
5. Cu ce mare se învecina seminția lui Neftali? _____
6. Care seminție avea jumătate de teritoriu de o parte a Iordanului, iar cealaltă jumătate era de cealaltă parte? _____
7. Efraim era mai mic sau mai mare decât fratele său Manase? _____
8. Ce au furat cei din seminția lui Dan din casa lui Mica? _____
9. Cu cine se învecinează seminția lui Așer în partea de vest? _____
10. Care este cel mai sudic oraș din ținutul lui Israel? _____
Acesta se află pe teritoriul seminției lui Simeon? _____
11. Cum se numea mama lui Zabulon? _____
12. Cu ce animal este asemănat Isahar în binecuvântarea profetică a tatălui său Iacov, în Geneza 49? _____

B. Recunoaște personajele!

Dacă știm evenimente importante din viața personajelor biblice sau știm cuvinte-cheie din povestea lor, le putem recunoaște ușor. De exemplu, dacă spunem „groapa cu lei” vom fi siguri că este vorba de Daniel. Încercați să identificați personajele biblice cu ajutorul următoarelor cuvinte-cheie.

1. _____ Șarpe; fruct atrăgător; grădină.
2. _____ Sicriș din papură; Marea Roșie; toiaș înfrunzit.
3. _____ Templu; înțelepciune; proverbe.
4. _____ Cocos; ureche tăiată; trădare.
5. _____ Orbire; epistole; călătorii misionare.

**CITESC ȘI
DESCOPAR**
**ALINA
CHIRILEANU**

Alina Chirileanu,
director asistent în cadrul
Departamentului Copii,
Uniunea de Conferințe

Răspunsuri: A – 1. mandragore; 2. David; 3. Gad; 4. Beniamin; 5. Marea Galileei; 6. Manase; 7. Era mai mic; 8. Niște terafimi și un preot; 9. Marea Mediterană; 10. Beerșheva; 11. Lea; 12. Cu un măgar osos. B – 1. Eva; 2. Moise; 3. Solomon; 4. Petru; 5. apostolul Pavel.

BIBLIA UCENICULUI

***Biblia ucenicului* este special concepută pentru cei ce vor să aprofundeze Biblia și să le prezinte adevărurile ei și altora. Prezenta ediție cuprinde:**

- textul traducerii Dumitru Cornilescu revizuit ortografic;
- cuvintele Domnului Isus tipărite cu maro;
- instrumente biblice folositoare: lista minunilor și a parabolelor Domnului Isus, viața Lui, atributele Duhului Sfânt, o listă a celor mai întâlnite simboluri biblice însoțite de explicația lor, o listă a profețiilor veterotestamentare despre Mesia și împlinirea lor etc.
- studiu biblic în lanț: un instrument practic și ingenios pentru studiul tematic al Bibliei;
- resurse speciale pentru misiune și predicare: sugestii pentru a le împărtăși oamenilor Evanghelia, răspunsuri la întrebările spinoase ale Bibliei și alte materiale;
- coduri QR pentru a asculta cărțile biblice în format audio și pentru a accesa materiale suplimentare: răspunsuri pe larg la întrebări din Biblie și descrieri ale unor așezări antice menționate pe paginile Scripturii;
- resurse specific adventiste: istoria Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea (la nivel mondial, dar și pe țărâm românească), principiile fundamentale de credință, coduri QR pentru declarațiile oficiale ale bisericii și pentru manualele departamentelor;
- „Există un răspuns!?”: studii biblice moderne și gata de a fi prezentate în cadrul unor grupe mici;
- 24 de planșe răspândite de-a lungul întregii Biblîi cu teme de interes: profeția celor 2 300 de zile, sanctuarul din pustie, Mileniul, chipul din Daniel 2, veșmintele preoțești, animalele profetice din Daniel 7 și Apocalipsa 13 etc.
- peste 200 de comentarii, articole, grafice și tabele împărțite în șase mari teme și răspândite de-a lungul întregii Biblîi: aspecte teologice, istorie și cultură, daruri și jertfe, personaje din Biblie, popoare și imperii și geografia Țării Sfinte.
- resurse audio și video diverse;
- 20 de hărți biblice.

